Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

СТУДЗЕНЬ 30 1934 г. АЎТОРАК № 24 (4857)

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК ССРБ

Год выдання XVII

„Хто хоча міру і дабіваецца дзелавых сувязяў з намі, той заўсёды знойдзе ў нас падтрыманне. А тыя, якія папрабуюць напасці на нашу краіну,—атрымаюць сакрушальны адпор, каб у далейшым не павадна было ім соваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод". (СТАЛІН)

БОЛЬШЭВІЦКАЯ ПРАГРАМА

Даклад тав. Сталіна на XVII з'ездзе партыі аб рабоце ЦК ВКП(б), апублікаваны за ўчарашні і сённяшні нумары «Праўды», з'яўляецца большэвіцкай праграмай работ [illegible] тт. Молатава, Куйбышава і Кагановіча [illegible] комунізма ўзнята на новую вышыню.

Што асабліва характэрнае адзначыў тав. Сталін у сучасным становішчы капіталізма?

Пятая галодная зіма, няўмольна лютуючая ў краінах капітала, трымае ў галечы дзесяткі мільёнаў беспрацоўных. Аб'ём прадукцыі прамысловасці асноўных капіталістычных краін знізіўся ў 1933 годзе на 25 проц. параўнаць на з 1929 годам. За той-жа перыяд прамысловая прадукцыя Совецкага Саюза ўзрасла больш чым удвая. Прадукцыя капіталістычнай прамысловасці ў 1933 годзе некалькі вышэй ніжэйшага пункту падзення прамысловай вытворчасці, адзначанага ў 1932 годзе. Аднак, эканамічны крызіс, які працякае ва ўмовах агульнага крызіса капіталізма, прадаўжаецца. Няма ніякіх прызнакаў абнаўлення асноўнага капітала, якія звычайна сведчаць аб пачатку эканамічнага пад'ёму. Мы маем, відавочна, справу «з пераходам ад пункту найбольшага ўпадку прамысловасці, ад пункту найбольшай глыбіні прамысловага крызіса к дэпрэсіі, але к дэпрэсіі не звычайнай, а к дэпрэсіі асобага роду, якая не вядзе да новага пад'ёму і росквіту прамысловасці, але і не вяртае яе да пункту найбольшага ўпадку» (СТАЛІН).

Запяжнасць крызіса і яго глыбіня не маглі не выклікаць рэзкага абвастрэння супярэчнасцяй як паміж капіталістычнымі краінамі, так і ўнутры кожнай з іх. Калі ў перыяд так званай адноснай стабілізацыі капіталізма буржуазныя дзеячы і тэарэтыкі II Інтэрнацыянала балбаталі аб разбраенні і вечным міры, то цяпер яны абмяркоўваюць іншыя пытанні.

Новы час, новыя песні. Ужо не пра мір паміж народамі гавораць яны, а пра нямінучасць новай крывавай вайны. І гэту бойню яны рыхтуюць. З цынічнай адкрытасцю ставіцца пытанне аб новых узбраеннях. На поўную магутнасць працуе ваенная прамысловасць. Спешна складваюцца саюзы і блокі. Новы перадзел свету паміж імперыялістамі, падрыхтоўка нападу на Совецкі Саюз — вось што пастаўлена ў парадак дня.

Прыход германскіх фашыстаў да ўлады нанёс апошні ўдар эры пацыфізма. **Рэваншысцкія і імперыялістычныя тэндэнцыі ўзялі верх, і на першы план высоўваюцца партыі вайны.**

Германскія фашысты, рыхтуючы тыл да будучай вайны, знішчаюць тысячы перадавых людзей рабочага класа. Іх вандалізм далёка перавышае ўсе злачынствы пануючых класаў, занесеныя ў гісторыю рабочага руху.

Гітлераўцы працягваюць свае наступальны на Прыбалтыйскія дзяржавы, каб стратэгічна ахапіць Польшчу і прасунуцца да граніц СССР. **Супярэчнасці паміж Германіяй, Францыяй падняліся на незвычайную вышыню. Капіталістычная Еўропа з'яўляецца зараз пароховым погрэбам.**

На далёкім Усходзе ўжо даўно гарыць зарава ваеннага пажару. Японскія імперыялісты акупавалі Манчжурыю і беспакарана захватваюць увесь Паўночны Кітай. Рыхтуючыся да смяротнай схваткі з ПАЗШ за панаванне на Вялікім акіяне, яны мараць аб захваце Совецкага Прымор'я і вядуць у гэтым напрамку адкрытую агітацыю. Гэта старонках свайго друку. Галоўныя гутаркі «дыпламатаў» [illegible] значаны для таго, каб прыкрыць авантуру той часткі [illegible], у якой заграбжыліся [illegible] лёгкіх перамог над бяззбройнымі кітайскім народам на палях Манчжурыі.

Унутранае становішча Японіі [illegible]

[illegible] падпальшчыкаў сур'ёзнае. Рэвалюцыйны [illegible] У лагеры [illegible] працэсы, якія [illegible] фашызму [illegible] і ўнутранай палітыцы.

Кіруючыя колы, дапамагаючыя васкрэсне захваціць уладу і рыхтуючы напад на Савецкі Саюз, баючыся пролетарскай рэвалюцыі [illegible]

У абстаноўцы [illegible] 1914 год, толькі краіна Советаў прадаўжае паслядоўна абараняць справу міру, зрываючы маскі з падпальшчыкаў вайны.

Совецкі Саюз стаў найвялікшым фактарам міжнароднай палітыкі, дабіўся заключэння пактаў аб ненападзе з большасцю сваіх суседзяў. Францыя і Польшча, адносіны з якімі ў мінулым, мякка кажучы, былі нездавальняючымі, вымушаны былі змяніць сваю палітыку да Совецкага Саюза. «Гэтыя нездаваляючыя адносіны пачынаюць паступова знікаць. Яны замяняюцца другімі адносінамі, якія нельга назваць інакш, як адносінамі збліжэння» **(Сталін).**

Устанаўленне нармальных сувязяў паміж СССР і ПАЗШ мае таксама сур'ёзнейшае значэнне для справы міру і ўсёй сістэмы міжнародных адносін.

Карынальна змяніўшаеся міжнароднае становішча Совецкага Саюза — прамы рэзультат **росту нашай палітычнай, гаспадарчай і ваеннай магутнасці.**

Воўчы закон капіталізма, аб якім так ярка гаварыў у свой час тав. Сталін, **паважае толькі сілу.**

СССР, выйшаўшы ў першыя рады перадавых індустрыяльных краін, здольны вырабляць у дастатковай колькасці ўсе без выключэння неабходныя сродкі абароны, вырашыўшы самыя цяжкія пытанні соцыялістычнага будаўніцтва, **ператварыўся ў несакрушальны ўцёс, аб які разаб'е сабе галаву ўсякі, хто папрабуе пасягнуць хоць на адну пядзь нашай зямлі.**

Наспявае рэвалюцыйны крызіс у краінах капітала. Новая вайна супроць Совецкага Саюза — самая небяспечная для буржуазіі, бо яна будзе весціся не толькі на фронце ва ўласным сэнсе гэтага слова, але і ў тылу, які з'явіцца фронтам пролетарыяў і працоўных супроць уласнай буржуазіі. «Вайна супроць СССР прывядзе да поўнага паражэння нападаючых, да рэвалюцыі ў радзе краін Еўропы і Азіі і разгрому буржуазна-памешчыцкіх урадаў гэтых краін» **(Сталін).** Совецкі Саюз вёў і вядзе самую паслядоўную палітыку міру, але ён не мае патрэбы ў чужой тэрыторыі для вырашэння сваіх гістарычных задач. «Хто хоча міру і дабіваецца дзелавых сувязяў з намі, той заўсёды знойдзе ў нас падтрыманне. А тыя, якія папрабуюць напасці на нашу краіну, — атрымаюць сакрушальны адпор, каб у далейшым не павадна было ім соваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод» **(Сталін).**

Міжз'ездаўскі перыяд, як адзначыў у сваім дакладзе тав. Сталін, з'яўляецца па сваёй насычанасці зместам найбольш багатым з перыядаў апошняга дзесяцігоддзя. І гэта адносіцца не толькі да міжнароднай абстаноўкі, да міжнароднага становішча СССР, якое рэзка палепшылася, але і да ўнутраных пытанняў нашай краіны. Бурны пад'ём совецкай гаспадаркі знамянальны не толькі колькаснай стараной. Справа ў тым, што шпаркія тэмпы індустрыялізацыі і калектывізацыі ўнеслі **прынцыповыя** змены ў соцыяльную карту краіны.

Колькасць на пэўным этапе перайшла ў якасць. Хто не памятае вызначаных Леніным ленінскіх укладаў, характарызаваўшых наш лад на першых этапах нэпа. А як стаіць цяпер з гэтымі ўкладамі? Кулацтва ў асноўным ліквідавана як клас. Драбнейшыя сялянскія гаспадаркі, вызначаўшыя эканамічны твар краіны, адцяснёны і на першае месца ў вёсцы вышлі соўгасы і калгасы. У галіне прамысловасці соцыялістычная сістэма манапольна. У сельскай гаспадарцы [illegible] займае на пасеўных плошчах [illegible] пасеўных культур 84,5 проц. [illegible]

[illegible] капіталістычныя элементы па ўсяму фронту няўмольна спрыялі расшыранаму аднаўленню (воспроизводству) **соцыялістычных** адносін, перамозе калгаснага ладу.

Работамі т. Сталіна партыя ўнесла каштоўнейшы ўклад у скарбніцу марксізма-ленінізма. **На аснове тэарэтычных вывадаў Сталіна, на аснове таго, чаго партыя дабілася пад геніяльным кіраўніцтвам свайго правадыра, пролетарыят і працоўныя ўсіх краін могуць сказаць: шлях соцыялістычнай перабудовы вёскі ўгрунтован тэарэтычна і правераны на практыцы.**

Поспехі Совецкага Саюза не павінны ўскружыць галовы нашым работнікам. З трыбуны з'езда правадыр партыі, робячы справаздачу аб рабоце Цэнтральнага Камітэта, папярэдзіў — **не захапляцца дасягнутымі поспехамі, не зазнавацца.** У нас яшчэ многа і многа недаробленага. Наперадзе грандыёзныя задачы, якія патрабуюць перабудовы ўсёй нашай работы ў адпаведнасці з новай абстаноўкай. Нельга ні на мінуту забываць, што поспехі ў калектывізацыі і соўгасным будаўніцтве, маючыя сусветна-гістарычнае значэнне, патрабуюць сур'ёзнай работы па пад'ёму ўраджайнасці і вырашэнню жывёлагадоўчай праблемы: «Па сутнасці справы справаздачны перыяд быў для сельскай гаспадаркі не столькі перыядам быстрага пад'ёму і магутнага разбегу, колькі перыядам стварэння прадпасылак для такога пад'ёму і такога разбегу ў бліжэйшым будучым» **(Сталін).**

Застаюцца пакуль невырашанымі дзве буйнейшыя праблемы сённяшняга дня — таваразварот і транспарт. Мы дасягнулі велізарнейшых поспехаў у росце дабрабыту працоўных. Аб гэтым сведчаць таксама небывалыя ва ўмовах капіталізма рост нараджэнняў і падзенне смяротнасці. З канца 1930 года насельніцтва СССР вырасла з 160,5 млн. чалавек да 168 млн. у канцы 1933 года.

Але гэты рост дабрабыту нас не задавальняе. Партыя намеціла на другую пяцігодку разварот вырабу тавараў шырокага спажывання. Перашкодай, сур'ёзнай перашкодай для нашай работы з'яўляецца неналаджаны таваразварот. Не разгромлена да канца апартуністычная недаацэнка таваратправодзячых каналаў. Комчванствуючыя саноўнікі лічаць таваразварот другаразраднай справай, пагарджаюць совецкім гандлем. Яны ўсё яшчэ не разумеюць, што мала вырабіць тавары, важна даставіць іх спажыўцу, даставіць у тэрмін.

Толькі спажыванне завяршае працэс вытворчасці—такава марксіцкая ісціна. Вось чаму ўсякае затаварванне, расстройства сістэмы таваразвароту б'е па спажыўцу і па вытворчасці. Апартуністычная недаацэнка таваразвароту—важнейшая перашкода ў нашым далейшым прасоўванні наперад. І партыя бязлітасна расправіцца з тымі, хто адважыцца астанавіцца на старых, з дазволу сказаць, пазіцыях.

Не менш увагі партыя аддасць транспарту. Не сакрэт, што транспарт «з'яўляецца тым вузкім месцам, аб якое можа спатыкнуцца, ды, бадай, ужо пачынае спатыкацца ўся наша эканоміка і, перш за ўсё, наш таваразварот» **(Сталін).**

Транспарт мае патрэбу ў сур'ёзнай дапамозе матэрыяльнымі рэсурсамі, якую абавязана аказаць яму прамысловасць. Лозунгам для прамысловасці, як і для ўсёй краіны, павінен быць — **пасталінску забяспечым транспарт, гэты важнейшы нерв краіны.**

Рэвалюцыйны крытычны метад, з дапамогай якога правадыр партыі ўскрыў на з'ездзе ўсе нашы недахопы, якая [illegible] Ён [illegible] партыі і ўрада для іх не ўказ. Гэтых зазнаўшыхся вяльмож, заявіў тав. Сталін, партыя будзе бязлітасна зніжаць з пастоў, не зважаючы ні на якія іх заслугі. Другія тыя — чэсныя балбатуны. Яны гатовы і рэзалюцыйку напісаць, каб усё было ў парадку, яны не ад таго, каб правесці якое-небудзь парадкавае пасяджэнне, а вось працаваць, працаваць, закасаўшы рукавы, працаваць так, каб пасапраўднаму рухаць наперад справу,—на гэта яны няздольны. І гэтых людзей чакае **лёс вяльмож.** Ім ва ўсякім выпадку няма чаго сядзець на апаратуўнай рабоце, дзе патрэбны не дэкларацыі, а большэвіцкія справы.

Нямалая работа прадстаіць па ідэйнаму ўзбраенню комуністаў. Такая згуртаванасць радоў партыі, як ніколі ў мінулым, усё-ж не азначае, што рэцыдывы апартунізма немагчымы. Асяродзішча, якое жывіць **антыленінскія настроі яшчэ далёка не ліквідавана. Барацьба з апартуністамі ўсіх відаў і колераў, барацьба з героямі самацёку — актуальнейшая задача сённяшняга дня.**

Дзве сістэмы гаспадаркі прайшлі за справаздачны перыяд перад сотнямі і мільёнамі працоўных. І яны могуць зрабіць адзін і адзіны вывад—і ў галіне эканомікі, і ў галіне культуры, і ў галіне метадаў вядзення гаспадаркі соцыялізм паказаў свае перавагі.

Той факт, што капіталізм дарэмна прабуе пераняць у нас планаванне, гаворыць за сябе. Гэта рэзультат не толькі эканамічнага банкруцтва капіталізма, але і ідэйнага разброду яго ідэолагаў. Так званае капіталістычнае планаванне ёсць нішто іншае, як знішчэнне прадукцыі вытворчасці або спробы яе скарачэння ў інтарэсах пануючых класаў.

Вядомы амерыканскі публіцыст Вальтэр Ліпман піша ў **«Геральд трэбюн»:**

«Розніца (паміж ПАЗШ і СССР) заключаецца ў тым, што ў Расіі планаванне прадстаўляе сабой **калектыўнае намаганне павялічыць прадукцыю ў краіне...** у той час як рэгуляванне ў ПАЗШ з'яўляецца калектыўным намаганнем **скараціць прадукцыю ў краіне,** якая думае, што мае лішкі ўсяго.

Сталін заняты пяцігадовым планам для **павялічэння ўраджаяў і будаўніцтва новых фабрык, якія** будуць выпускаць больш тавараў. Міністр земляробства **Воллес і генерал Джонсон плануюць, выходзячы з таго, што мы павінны рабіць вызвання меншых ураджаяў, перашкаджаць будаўніцтву новых фабрык і выпускаць менш тавараў».**

Вось надзвычайнае прызнанне, якое паказвае ўсю прынцыповую розніцу двух гаспадарчых сістэм. Яно адказвае таксама на пытанне аб лёсе ў спаборніцтве двух сістэм. 10-20 год, — гаварыў Ленін, правільных узаемаадносін з сялянствам, і забяспечана перамога ў сусветным маштабе, нават пры запаўзданні пролетарскіх рэвалюцый, якія растуць. А растуць яны зараз убыстрана. Капіталізм уступае ў другі тур рэвалюцый і войн. Мы дабіліся такіх поспехаў, далейшае развіццё якіх аблегчыць і забяспечыць перамогу рабочага класа ва ўсім свеце.

Гэта перамога нам забяспечана:

бо партыя да канца верна сцягу Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна;

бо партыя маналітна, як ніколі, і да канца верна пролетарскаму інтэрнацыяналізму;

бо партыю ўзначальвае ленінскі Цэнтральны Камітэт і такі непахісны і геніяльны рулявы, як Сталін, узброіўшы большэвіцкай праграмай вялікіх работ. («Праўда»).

Компартыя Кітая—XVII з'езду ВКП(б)

СЛАЎНАМУ РУЛЯВОМУ СУСВЕТНАГА ОКЦЯБРА—тав. СТАЛІНУ

Цэнтральны Камітэт комуністычнай партыі Кітая горача папролетарску вітае цябе з тымі вялікімі перамогамі, да якіх ты прывёў пролетарыят Совецкага Саюза к XVII з'езду — крэпасці большэвізма — ВКП(б).

Мы шчаслівы і ганарымся гэтымі перамогамі, да якіх прывёў вялікую краіну соцыялізма іменна ты—лепшы вучань Леніна, наш баявы настаўнік, наш пламенны друг, наш палкаводзец і правадыр.

Мы шчаслівы і ганарымся, бо перамогі совецкага пролетарыята — гэта перамогі сусветнага комунізма, таксама як і перамогі рэвалюцыйных кітайскіх рабочых і сялян. Рабочыя і калгаснікі Совецкага Саюза рапартуюць XVII з'езду сваімі перамогамі на соцыялістычным фронце, якіх яны дабіліся пад кіраўніцтвам ленінскай партыі, кіруемай табою. Дазволь-жа нам вітаць цябе тымі перамогамі, якіх дасягнулі мы пад кіраўніцтвам сусветнай партыі большэвікоў — Комінтэрна, сцяг якой ты цвёрда трымаеш у выпрабаваных руках.

Рэвалюцыйны пролетарыят і сялянства Кітая ў крывавай барацьбе супроць імперыялістаў, нацыянальнай буржуазіі і памешчыкаў стварылі сваю ўласную совецкую рэспубліку на адной чацвертай частцы гіганцкай тэрыторыі Кітая, рэспубліку з насельніцтвам у 80 мільёнаў чалавек. У нас ёсць цяпер свая ўзброеная сіла для абароны заваяванняў нашай рэвалюцыі ад класавых ворагаў, для заваявання вызвалення чатырохсотмільённага народу Кітая ад уціску сусветнага імперыялізма — гэта наша слаўная чырвоная армія, непераможная і якую падтрымліваюць шырокія працоўныя масы таксама як і гераічная Чырвоная армія Совецкага Саюза.

Мы адбілі ўжо пяць паходаў гаміндаўскіх генералаў і імперыялістаў і паспяхова разбіваем ворага ў яго шостым паходзе. Няма такой сілы, якая здолела-б знішчыць кітайскія советы і чырвоную армію рабочых і сялян, а ўсімі спробамі знішчыць совецкія раёны імперыялісты і генералы звернуць сабе шыю таксама, як яны звярнулі яе, прабуючы знішчыць заваяванні рэвалюцыйнага пролетарыята СССР. Абнаглеўшы імперыялізм, і перш за ўсё японскі, ліхаманкава рыхтуецца напасці на Совецкі Саюз.

На касцях працоўных Манчжурыі ён стварае плацдарм для ажыццяўлення сваіх замыслаў. Але ён ведае, што тыл у яго не ў парадку: рэвалюцыйны японскі пролетарыят, Советы і чырвоная армія Кітая і рэвалюцыйна-партызанскі рух у Манчжурыі — гэта сіла, здольная сарваць усе яго планы. Таму разам з падрыхтоўкай вайны супроць СССР японскі імперыялізм, падтрымліваемы імперыялістамі другіх краін, перш за ўсё Германіі і Англіі, вядзе жорсткую барацьбу супроць рабочых і сялян Японіі, супроць кітайскіх Советаў і супроць манчжурскіх партызан. Але нас не застрашаць гарматы і танкі кідаючайся ў агоніі японскай буржуазіі.

Мы не дамо ні пядзі зямлі нашай совецкай бацькаўшчыны імперыялістам. Мы ўсе, як адзін, падымемся на абарону краіны соцыялізма і за рэалізацыю лозунга тав. Молатава «забяспечыць поўны разгром праціўніка і перамогу Чырвонай арміі».

Няхай дрыжыць увесь капіталістычны свет ад нашых поспехаў і заваяванняў! Няхай скрыгоча зубамі сусветная буржуазія, якая раздзіраецца супярэчнасцямі пры відзе пастаяннага ўзмацнення нашай магутнасці. Набліжаецца яе канец і наша канчатковая перамога.

Толькі Советы могуць выратаваць Кітай ад канчатковага развалу і збяднення.

Вядзі-ж нас і далей, наш рулявы, ад перамогі да перамогі!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ КІТАЯ.
ВАН-МІН, КАН-СІН.

БОЛЬШЭВІКІ КІТАЯ—БОЛЬШЭВІКАМ СОВЕЦКАГА САЮЗА

ЦК КП Кітая шле гарачае прывітанне большэвікам Совецкага Саюза, якія сабраліся на свой XVII з'езд. Вашы поспехі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва патхняюць нас для яшчэ больш жорсткай і рашучай барацьбы супроць імперыялістаў, нацыянальнай буржуазіі і памешчыкаў, за ўладу Советаў. Прыклады вашай гераічнай барацьбы з'яўляюцца для нас лепшымі ўзорамі, як трэба перамагаць, ідучы на чале найшырэйшых мас рабочых і сялян.

Мы — большэвікі Кітая—навучыліся ў вас самаму труднаму—мы адолелі, не глядзячы на самы жорсткі тэрор, павесці за сабой масы і дабіліся буйных перамог совецкай рэвалюцыі. Мы стварылі і Кітайскую Совецкую Рэспубліку і магутную чырвоную армію, якія пастаянна мацнеюць і растуць. Пад такім слаўным кіраўніцтвам, якое мы маем у асобе Комуністычнага Інтэрнацыянала, дзе вы, большэвікі Совецкага Саюза, з'яўляецеся буйнейшай і галоўнай секцыяй, і пад кіраўніцтвам нашага любімейшага правадыра тав. Сталіна мы пераможам ва ўсім свеце!

Будучыня за намі, за сусветным большэвізмам! Ён ужо таржэствуе на адной шостай свету і на адной чацвертай Кітая. Ён пераможа ва ўсім свеце.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ КІТАЯ.
ВАН-МІН, КАН-СІН.

Спрэчкі па справаздачнаму дакладу аб рабоце ЦК ВКП(б)

З ПРАМОВЫ тав. Н. Ф. ГІКАЛО

Таварышы! Мільёны рабочых, калгаснікаў і працоўных нашага вялікага Совецкага Саюза з поўнай падставай ганарацца сваёй большэвіцкай партыяй. Рабочыя і працоўныя ўсяго Совецкага Саюза, кожнай рэспублікі, якая ўваходзіць у склад вялікага Совецкага Саюза, кожнай нацыянальнасці недарма аказваюць шырокае актыўнейшае падтрыманне нашай большэвіцкай партыі ў справе правядзення намечаных партыяй вялікіх работ. Зразумелая справа, таварышы, што разгром апартуністаў рознастайных колераў, контррэвалюцыйных трацкістаў, правых і «левых» апартуністаў, прымірэнцаў, пры правільнай палітычнай і арганізацыйнай лініі партыі і яе ЦК, забяспечыў партыі велізарныя поспехі.

Таварышы, наша партыя на ўсіх сваіх участках даказала рабочаму класу, даказала калгаснікам, што яна з'яўляецца не толькі партыяй, якая можа правільна намеціць палітычную лінію, але што яна з'яўляецца партыяй, якая можа на кожным дадзеным канкрэтным участку, што называецца, заварнуць арганізацыйную работу пабольшэвіцку, так, як гэтаму вучыў Ленін, так, як гэтаму вучыць нас тав. Сталін. Наша партыя даказала, што яна ўмее канкрэтна арганізаваць работу, арганізаваць людзей для таго, каб перамагчы тыя недахопы і хібы, якія ў нашай рабоце ёсць, для таго, каб яшчэ больш і вышэй падняць сцяг Леніна ў справе пабудовы соцыялізма ў нашай краіне.

Таварышы, кожная партыйная арганізацыя к XVII з'езду партыі прыходзіць са сваімі поспехамі, а таксама са сваімі недахопамі ў рабоце. Мы — комуністычная партыя Беларусі — на прыкладзе нашым ведаем, як партыя, як ленінскі ЦК, як тав. Сталін умеюць арганізаваць і кіраваць нашымі большэвіцкімі арганізацыямі на месцах.

Яшчэ ў снежні месяцы 1932 года мы дакладвалі ЦК нашай партыі аб ходзе загатовак у Беларусі, і тады яшчэ наш ленінскі Цэнтральны Камітэт партыі дапамог нам, указаў нам, як трэба разгарнуць сапраўдную большэвіцкую работу на адным з вельмі адказных участкаў работы — на Заходняй граніцы.

Таварышы, мы мелі і пакуль яшчэ не зжылі ў сваёй рабоце буйнейшыя недахопы. На самой справе, пасля гістарычнага выступлення тав. Сталіна на студзеньскім пленуме ЦК у 1933 годзе ўся наша партыя з асаблівай сілай, з асаблівым энтузіязмам узялася за работу на вёсцы. Паўтараю, мы ўжо ў снежні месяцы 1932 года мелі зусім дакладныя і ясныя ўказанні партыі наконт таго, як трэба на гэтым важнейшым участку працаваць, як трэба арганізаваць масы, як трэба весці за сабой гэтыя масы ў справе ператварэння Беларусі ў сапраўды перадавую рэспубліку Совецкага Саюза. Таварышы, нам тады, у снежні 1932 года, калі мы дрэнна ішлі з загатоўкамі, калі на 10 снежня мы мелі ўсяго толькі 46 проц. выканання плана па хлебазагатоўках, было дзіўна, калі Цэнтральны Камітэт партыі паставіў перад намі рубам пытанне аб тым, каб мы выканалі хлебазагатоўкі к 1 студзеня 1933 года. Нам здавалася дзіўным, што ў той час, як мы некалькі месяцаў цягнулі эта загатоўкі, вельмі невялікія для Беларусі — у мінулым годзе мы загатовілі 8 млн. пудоў хлеба (у гэтым годзе больш 16 млн. пуд. загатовілі датэрмінова) і выканалі за 10 снежня 1932 года ўсяго 46 проц. плана, што трэба было за 20 дзён і нават менш выканаць больш чым 50 проц. плана. Палітбюро ЦК і тав. Сталін запісалі нам, што ў нас у сапраўднасці гніла-ліберальныя адносіны да загатовак, запісалі нам, што ў нас, у Комуністычнай партыі Беларусі, у наяўнасці элементы прымірэнцтва да гнілых перарадзенчаскіх элементаў, якія да сённяшняга дня ёсць у партыі. ЦК папярэдзіў нас, што мы не зможам далей працаваць добра, калі не пераможам элементаў гнілі, элементаў перарадзенства ў арганізацыі, калі не здолеем працаваць сапраўды пабольшэвіцку, як гэтага патрабуе партыя на кожным канкрэтным участку. На самой справе, таварышы, 20 снежня 1932 года паказалі, што, калі мы сапраўды пабольшэвіцку ўзяліся за справу, мы паказалі, што для большэвіка і на гэтым участку няма непераможных перашкод. Наадварот, за гэтыя 20 дзён мы выканалі план больш, чым за папярэднія 4 з паловаю месяцы.

На першае чысло мы далі выкананне плана ўжо на 106 проц. па хлебу, не кажучы аб паказальніках па другіх відах загатовак: па бульбе, па маслу, па сену, і т. д. Ва ўсякім выпадку, к першаму студзеня 1933 года мы вышлі не з дрэннымі паказальнікамі, дзякуючы таму, што навучыўшыся ў ЦК, у тав. Сталіна, зразумела, дзе галоўнае звяно, за якое трэба нам, большэвікам Беларусі, ухапіцца.

Тав. Пастышаў разгарнуў карціну таго, як комуністычная партыя Украіны пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК і нашага правадыра тав. Сталіна змагалася і змагаецца за правільнае большэвіцкае правядзенне ленінскай нацыянальнай палітыкі. Трэба сказаць, што ва ўмовах Беларусі малюнак барацьбы за правільнае правядзенне ленінскай нацыянальнай палітыкі, па сутнасці справы, мала чым адрозніваецца ад таго, што было на Украіне.

Таварышы, Беларусь прадстаўляе вядома, параўнальна з Украінскай рэспублікай невялікую рэспубліку па колькасці насельніцтва і т. д. Але па значэнню раслалажэння па граніцы яна мае выключна важнае значэнне для абароны нашага вялікага Совецкага Саюза. І вось тут правільнае правядзенне ленінскай нацпалітыкі партыі мае асаблівае значэнне. Трэба сказаць, што ўжо ў снежні месяцы ў рашэнні ЦК ВКП(б) па загатоўках (я ўжо аб гэтым гаварыў) былі дадзены рад указанняў адносна фальшыва-нацыянальнага сцягу, за якім скрозь і ўсюды контррэвалюцыйныя элементы хавалі сваю контррэвалюцыйную работу.

Калі ЦК гаварыў аб гніла-ліберальных і буржуазна-перарадженцкіх элементах у партыі, ён ужо тады нас, што называецца, пабольшэвіцку арыентаваў, куды трэба глядзець у справе правядзення ленінскай нацыянальнай палітыкі.

Таварышы, на самой справе, пачынаючы з 1924 года і далей, прадаўжаючы 1926, 1928, 1930, 1932 і 1933 г. г., у нас у Беларусі былі сістэматычныя рэцыдывы праяўлення так званага нацыянал-дэмакратызма. Па сутнасці справы нацдэмакраты — гэта самыя сапраўдныя контррэвалюцыйныя элементы, звязаныя, вярней, маючыя прамую апору ў Совецкай Беларусі ў кулацтве, у буржуазнай інтэлігенцыі, якая да сённяшняга дня ў пэўнай сваёй частцы да нас не прыйшла, якая сваю непасрэдную сувязь трымае з зарубежнымі сіламі, у свой час была звязана з польскай дэфензівай, з польскімі фашыстамі, а на сёнешні дзень больш, зразумелая справа, звязана з фашыстамі Германіі, асабліва пасля прыходу іх да ўлады. Гэтыя нацдэмаўскія контррэвалюцыйныя элементы сваю контррэвалюцыйную работу разгарнулі амаль такімі-ж метадамі, як і на Украіне.

(ПРАЦЯГ НА 2 СТАР.).

XVII З'ЕЗД ВКП(б)

Спрэчкі па справаздачнаму дакладу т. СТАЛІНА аб рабоце ЦК ВКП(б)

З ПРАМОВЫ тав. П. П. ПОСТЫШАВА

Таварышы! Партыя на гэтым з'ездзе падводзіць вынікі не толькі за прайшоўшы з XVI з'езда перыяд, але і ўсяму дзесяцігоддзю барацьбы без Леніна.

Прайшоўшае дзесяцігоддзе па сваёй насычанасці барацьбой і рэзультатамі гэтай барацьбы прадстаўляе сабой цэлую гістарычную эпоху як у сэнсе магутнага развіцця сацыялізма і бурнага росквіту прадукцыйных сіл у нашай краіне, так і ў сэнсе змены суадносін сіл СССР і яго капіталістычнага акружэння на карысць краіны сацыялізма.

Найвялікшыя перамогі, якія партыя атрымала за гэта дзесяцігоддзе і асабліва за апошнія тры з паловай гады, паказваюць нам, усяму рабочаму класу і працоўнаму сялянству нашай краіны і ўсяго свету веліч ленінскай стратэгіі партыі, сілу і мудрасць вялікага стратэга сацыялістычнага будаўніцтва—тав. Сталіна. (Бурныя апладысменты).

А ўспомніце выходны пункт гэтага дзесяцігоддзя.

І міжнародная буржуазія, і міжнародны сацыял-фашызм, і сменавехаўцы, і трацкісты, якія тады яшчэ знаходзіліся ў радах нашай партыі, а крыху пазней і аб'яднаная апазіцыя,—усе яны ў адзін голас крычалі тады аб перараджэнні, аб руху нашай краіны назад к капіталізму.

Прайшло некалькі год. Партыя, на аснове нэпа, разгортвання гандлёвых форм змычкі, умацавала саюз рабочага класа і сялянства, накапіла сілы і перайшла да разгорнутага ажыццяўлення сваёй генеральнай лініі. І вось тады, калі партыя стала вырашаць гэтыя карэнныя пытанні будаўніцтва сацыялізма, усе гэтыя прарокі нашай пагібелі ад адраджэння капіталізма ў нашай краіне сталі прарочыць нам пагібель ад знішчэння капіталізма і выкарчоўвання самых глыбокіх яго карэнняў у нашай краіне.

Успомніце, што да нядаўняга часу пісала ўся буржуазная прэса, аб чым шыпелі міжнародны сацыял-фашызм, контррэвалюцыйны трацкізм, правая апазіцыя і апартуністычныя групы і групачкі Сырцовых, Эйсмантаў, Смірновых, Слепковых і да іх падобных.

Усе яны шыпелі аб тым, што з калектывізацыі нічога не выйдзе, што ўзятыя тэмпы індустрыялізацыі немінуча прывядуць да пагібелі, што ліквідацыя кулацтва азначае знішчэнне прадукцыйных сіл сельскай гаспадаркі, што немінучы паўстанні і пагібель дыктатуры пралетарыята.

У гэты перыяд барацьбы партыі за высокія тэмпы індустрыялізацыі, за суцэльную калектывізацыю і ліквідацыю кулацтва як класа, усе тыя, якія нападалі на кіраўніцтва партыі, сталі гарой на абарону капіталістычных элементаў, аказаўшыся на справе самымі паганенькімі капітулянтамі перад класавым ворагам.

Партыя і ў гэты перыяд не дала збіць сябе са шляху. Пад вадзіцельствам ленінскага ЦК ВКП(б) на чале з тав. **Сталіным** яна няўхільна ішла па намечанаму шляху, сакрушаючы супраціўленне класавага ворага, перамагаючы труднасці, вымятаючы ўсіх тых, хто прабаваў збіць яе з ленінскай генеральнай лініі.

Дзе крыніцы сілы нашай партыі, што давала і дае ёй упэўненасць у яе няўхільнай барацьбе?

Сіла партыі — у рэвалюцыйнай тэорыі Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, якая з'яўляецца компасам у барацьбе партыі і Комуністычнага Інтэрнацыянала за будаўніцтва і пабудову сацыялізма ў СССР, за перамогу міжнароднай пралетарскай рэвалюцыі.

Сіла партыі — у тым, што яна ўзброена вучэннем Леніна-Сталіна аб магчымасці пабудовы сацыялізма ў адной асобна ўзятай краіне.

Сіла партыі — у яе ленінскай стратэгіі і тактыцы, у яе ўменні вызначыць у кожны дадзены перыяд чарговае звяно, ухапіўшыся за якое яна цягне ўвесь ланцуг будаўніцтва сацыялізма.

Сіла партыі — у яе ўменні не толькі правільна намеціць палітычную лінію і палітычныя задачы на кожны дадзены перыяд, але і забяспечыць ажыццяўленне гэтых палітычных задач адпаведнымі штодзённымі арганізацыйнымі мерапрыемствамі.

Сіла партыі — у яе [illegible] рымасці ў адн[illegible] біць замах на яе [illegible] ленінскі сцяг, на яе адзінства, на яе жалезную дысцыпліну.

Сіла партыі — у яе шчыльнай сувязі з мільённымі масамі рабочых і працоўных сялян, [illegible] вяраюць ёй, аказваюць ёй бязмежнае падтрыманне, ведаючы, што гэта адзіная партыя, якая вядзе іх да шчаслівага жыцця, пазбаўленага ад эксплаатацыі, рабства, кабалы і ўціску капіталістычнай сістэмы.

Сіла партыі — у яе выпрабаваным кіраўніцтве, у тым, што на чале гэтага кіраўніцтва стаіць вялікі стратэг сацыялістычнага будаўніцтва, найвялікшы рэвалюцыйны мысліцель, чалавек несакрушальнага рэвалюцыйнага дзеяння — Сталін (бурныя апладысменты).

Вось дзе крыніца сілы і ўпэўненасці партыі ў яе барацьбе, вось што дало нам гэтыя перамогі, вось чаму наша краіна наперакор усім прароцтвам, вышла зараз на найшырэйшую дарогу далейшага пераможнага будаўніцтва сацыялізма, скарыстання ўсёй разнастайнасці і багацця прадукцыйных сіл нашай краіны, усямернага і безупыннага росту матэрыяльнага дабрабыту і культурнага ўзроўню мас.

Наш рабочы клас стаў іншым. У яго свядомасці адбыліся карэнныя змены. Ён рабочы, адчувае сябе цяпер тварцом новага жыцця, навукі, мастацтва. Ён авалодвае вышынямі тэхнікі. Ён стварае складанейшыя машыны. Ён стварае гіганты-заводы. Ён будуе новую сельскую гаспадарку. Ён вывучае прыроду, б'е рэкорды, падымаючыся ў стратасферу, рэкорды, якіх не браў яшчэ капіталістычны свет. Ён вывучае Арктыку. Ён стварае мастацтва, музыку, скарыстоўваючы ўсю спадчыну буржуазнай культуры ў той яе частцы, якая патрэбна і карысна для таго, каб рушыць наперад. Ён стварае сваю культуру.

Вёска зараз таксама іншая, новая, сацыялістычная. Тысячы, мільёны калгаснікаў і калгасніц, перадавікоў, ударнікаў — яны арганізуюць, яны вядуць, яны твораць новае калгаснае жыццё. Калгасніца — гэта ўчарашняя забітая, абяздоленая сялянка, яна цяпер хоча мець яслі, яна хоча мець хлебапякарню, пральню, каб не траціць залатога часу на гэту старую, цяжкую форму гаспадарання дома. Другія людзі. Другія запатрабаванні. Другія інтарэсы. Іншы падыход да жыцця. Так расце новы чалавек, новая псіхіка, новы быт, новае жыццё ў горадзе і на вёсцы.

Наша краіна падыйшла к XVII з'езду партыі з вялікімі вынікамі. Гэтыя вынікі сведчаць у першую чаргу аб тым, што кіраўніцтва нашай партыі ўмее не толькі забяспечыць правільную палітычную лінію, не толькі правільна намеціць тактычныя задачы партыі на кожным дадзеным адрэзку сацыялістычнага будаўніцтва, але і забяспечыць непасрэднае штодзённае кіраўніцтва будаўніцтвам сацыялізма ва ўсіх яго галінах.

Таварышы! На прыкладзе выпраўлення памылак і промахаў у рабоце КП(б)У асабліва відна, уся сіла і ўсё значэнне штодзённага кіраўніцтва ЦК ВКП(б) і асабіста тав. **Сталіна.**

Вы добра ведаеце, што КП(б)У за перыяд 1931-32 гадоў дапусціла буйнейшыя памылкі і промахі ў кіраўніцтве сельскай гаспадаркай і ажыццяўленні ленінскай нацыянальнай палітыкі партыі на Украіне, дапусціла сур'ёзныя прарывы ў такіх рашаючых галінах украінскай прамысловасці, як вугальная прамысловасць Данбаса і украінская металургія.

Дзе была карэнная прычына ўсіх гэтых памылак, промахаў і прарываў?

Бяспрэчна, што самая карэнная прычына прарываў, якія мелі месца на Украіне ў 1931 і 1932 гадах, заключалася ў тым, што КП(б)У не зрабіла для сябе ўсіх неабходных вывадаў з указання тав. Сталіна на XVI з'ездзе партыі аб тым, што:

«Сутнасць большэвіцкага наступлення заключаецца перш за ўсё ў тым, каб мабілізаваць класавую пільнасць і рэвалюцыйную актыўнасць мас супроць капіталістычных элементаў нашай краіны».

З гэтага важнейшага ўказання тав. Сталіна на XVI з'ездзе партыі КП(б)У не зрабіла для сябе ўсіх неабходных вывадаў.

Якія вывады павінна была зрабіць для сябе КП(б)У, выходзячы з лозунга XVI з'езда аб разгорнутым наступленні сацыялізма па ўсяму фронту і ўлічваючы прытым асаблівасці класавай барацьбы на Украіне?

КП(б)У павінна была разграміць нацыяналістычныя элементы, значна павысіць пільнасць усіх партыйных арганізацый у адносінах тых форм і метадаў барацьбы, якія класавы вораг прымяняў і прымяняе на Украіне, яшчэ больш мабілізаваць партыйныя арганізацыі ў духу непрымірымасці да малейшых праяўленняў апартунізма і, у прыватнасці, нацыяналістычных ухілаў, забяспечыць праверанымі большэвікамі ўсе важнейшыя ўчасткі работы ў горадзе і асабліва на вёсцы, а галоўнае—смялей перабудоўваць метады большэвіцкага кіраўніцтва ў адпаведнасці з новай абстаноўкай і ўказаннем тав. Сталіна аб новых задачах.

На жаль, усіх гэтых вывадаў КП(б)У ў поўнай меры для сябе не зрабіла. Гэтым тлумачацца яе памылкі і прарывы як у сельскай гаспадарцы і ажыццяўленні ленінскай нацыянальнай палітыкі на Украіне, так і ў рабоце некаторых галін украінскай прамысловасці, у першую чаргу, у вугальнай прамысловасці Данбаса.

Таварышы! Рашэнні студзеньскага пленума ЦК і ЦКК, прамовы тав. Сталіна «Аб рабоце на вёсцы» і на ўсесаюзным з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў і рашэнне ЦК ВКП(б) ад 24 студзеня, у якім была дана надзвычайна суровая ацэнка кіраўніцтву большэвікоў Украіны сельскай гаспадаркай, з'явіліся пераломным этапам у жыцці і рабоце КП(б)У.

Што вырашыла пытанне аб ліквідацыі прарыву ў сельскай гаспадарцы Украіны?

Вырашыла пытанне ў першую чаргу штодзённае кіраўніцтва ЦК ВКП(б) і асабіста тав. Сталіна і найвялікшая матэрыяльна-тэхнічная дапамога, аказаная ЦК ВКП(б) Украіне. Вырашыла пытанне, **падругое,** тое, што большэвікі Украіны далі бой, рашучы бой класаваму ворагу. Вырашыла пытанне, **патрэцяе,** тое, што большэвікі Украіны карэнным чынам перабудавалі метады кіраўніцтва сельскай гаспадаркай у адпаведнасці з гістарычнымі ўказаннямі тав. Сталіна на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК і наступнымі штодзённымі ўказаннямі ЦК ВКП(б) і асабіста тав. Сталіна.

Не гледзячы на ўсе недахопы і промахі, КП(б)У прышла к XVII з'езду партыі з сур'ёзнейшымі поспехамі ў сельскай гаспадарцы.

У нас яшчэ промахаў, недахопаў вельмі шмат. Трактары скарыстоўваем мы пакуль яшчэ вельмі дрэнна, цягло дрэнна скарыстоўваем. Працоўная дысцыпліна далёка не ўсюды на вышыні. Ды і кіраўніцтва наша яшчэ мае вельмі шмат недахопаў, аб якіх нам гаварылі і раней і вось учора тав. Сталін.

Але факт той, што пры дапамозе і пад непасрэдным штодзённым кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і асабіста тав. Сталіна, на аснове большэвіцкай барацьбы супроць класавага ворага, на аснове павышэння боездольнасці партыйных радоў і перабудовы метадаў кіраўніцтва, КП(б)У ліквідавала прарыў у сельскай гаспадарцы і стварыла ўсе неабходныя ўмовы для далейшага, яшчэ больш быстрага развіцця і росквіту калгасаў Украіны, для ператварэння ўсіх калгасаў Украіны ў большэвіцкія, усіх калгаснікаў у заможных.

Сур'ёзнейшыя памылкі і промахі КП(б)У дапусціла, як вам вядома, і ў ажыццяўленні ленінскай нацыянальнай палітыкі.

У чым тут заключаліся памылкі і промахі?

Памылка была, **папершае,** у тым, што прагледзелі дзейнасць нацыяналістычнай контррэвалюцыі, не гледзячы на такія сур'ёзныя сігналы, як працэс СВУ ў 1929 годзе і справа украінскага нацыянальнага цэнтра ў 1931 годзе.

Памылка была, **падругое,** у тым, што прагледзелі перарастанне паасобных нацыяналістычных памылак Скрыпніка ў сістэму нацыянал-апартуністычных поглядаў, у нацыяналістычны ўхіл, што адбылося, прыкладна, у 1930-31 гадах.

Вы бачыце, такім чынам, што карэнні гэтых **памылак у тым,** што КП(б)У не зрабіла ўсіх неабходных вывадаў з указанняў тав. Сталіна на XVI з'ездзе партыі аб небяспецы актывізацыі нацыяналістычных элементаў, аб небяспецы ажыўлення ўхілаў у нацыянальным пытанні ў сувязі з разгортваннем наступлення сацыялізма па ўсяму фронту і абвастрэннем класавай барацьбы ў краіне.

Якія вывады павінна была зрабіць для сябе КП(б)У з указанняў тав. Сталіна па нацыянальнаму пытанню на XVI з'ездзе?

КП(б)У павінна была, папершае, падняць большэвіцкую пільнасць сваіх радоў у адносінах нацыяналістычных элементаў. КП(б)У павінна была, падругое, праверыць кадры на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва і асабліва на тэарэтычным фронце і другіх участках будаўніцтва савецкай украінскай культуры і выгнаць адтуль нацыяналістычныя элементы. КП(б)У павінна была, патрэцяе, праверыць свае ўласныя рады, узмацніўшы барацьбу супроць малейшых праяўленняў як рускага вялікадзяржаўнага, так і украінскага нацыяналізма. КП(б)У павінна была, пачацвертае, шырока разгарнуць работу па інтэрнацыянальнаму выхаванню як сваіх уласных радоў, так і найшырэйшых мас рабочага класа і калгаснікаў. КП(б)У павінна была, папятае, шырока разгарнуць работу па паказу сапраўднага твару украінскіх нацыяналістычных арганізацый і іх кіраўнікоў, выкрываючы іх сувязь з інтэрвенцыянісцкімі штабамі.

Вось тыя вывады, якія большэвікі Украіны павінны былі зрабіць для сябе з указанняў тав. Сталіна па нацыянальнаму пытанню на XVI з'ездзе партыі. Ці зрабіла КП(б)У ўсе гэтыя вывады з указанняў тав. Сталіна па нацыянальнаму пытанню на XVI з'ездзе? Не, не зрабіла або ва ўсякім выпадку не ў поўнай і належнай меры.

Барацьбы, сапраўды большэвіцкай барацьбы з нацыяналістычнай контррэвалюцыяй, бяспрэчна, не было.

Характэрна, што калі выкрылі ў 1930 годзе Матвея Яворскага — гэтага шпіка, нацыяналіста, аўстрыйскага афіцэра, то ў паасобных таварышоў быў настрой даць яму ціха знікнуць («тихо зникнути») и даць яму такую работу, дзе-б ён не пападаўся на вочы.

А раз не было сапраўднай большэвіцкай барацьбы з нацыяналістычнай контррэвалюцыяй, то што-ж тут дзіўнага, што нацыяналісты нагледі з кожным днём і запаўнялі сваімі людзьмі новыя, ня рэдка, кіруючыя ўчасткі сацыялістычнага будаўніцтва, асабліва будаўніцтва савецкай украінскай культуры.

Надзвычайна цікава сістэма расстаноўкі кадраў нацыяналістамі. Вось, напрыклад, сектар кадраў Наркамасветы Украіны. Яшчэ ў 1925 годзе кіраўніком гэтага сектара сеў Матвей Яворскі. Ушоў Яворскі, сеў Азерскі. Ушоў Азерскі, сеў Конік, а ўсё-ж яны аказаліся ўрэшце членамі украінскай ваеннай арганізацыі і нават членамі яе кіраўніцтва. Або вось упоўнаважаны ПКЗС Украіны. Намеснікам упаўнаважанага Народнага камісарыята замежных спраў быў у 1924 годзе Г. Максімовіч, ушоў Максімовіч сеў Петрэнка, ушоў Петрэнка, сеў Тур, зноў такі ўсе члены кіраўніцтва украінскай ваеннай арганізацыі. Як бачыце, таварышы, яны мелі свой размеркавальны аддзел, сваю прадуманую сістэму размеркавання і расстаноўкі кадраў. На ўсіх участках, захваченых імі, яны захоўвалі прынцып пераемнасці сваіх людзей. Раз захваціўшы той ці іншы адказны ўчастак, яны ўжо яго са сваіх рук не выпускалі.

Нацыяналістычнай контррэвалюцыі на Украіне вельмі многа дапамагла наяўнасць у КП(б)У не выкрытага на працягу рада год нацыяналістычнага ўхіла на чале са Скрыпнікам. Я хачу вам толькі коратка пералічыць, у чым заключаюцца асноўныя рысы ўхіла на чале са Скрыпнікам і ў чым заключалася дзейнасць ухілістаў. Пералічваю асноўнае:

а) тлумачэнне нацыянальнага пытання не як часткі агульнага пытання аб класавай барацьбе і дыктатуры пралетарыята, а як самастойнага, самадаўлеючага пытання;

б) выступленні супроць розных мерапрыемстваў партыі, накіраваных на ўмацаванне братняга саюза працоўных народаў, якія ўваходзяць у склад СССР, у прыватнасці, супроць стварэння саюзнага Наркамзема, усесаюзнай сельгасакадэміі і інш.;

в) падмена задачы барацьбы за выхаванне класавай пралетарскай самасвядомасці задачай развіцця нацыянальнай свядомасці;

г) падмена задачы барацьбы ў нацыянальным пытанні на два фронты барацьбой усяго толькі супроць вялікарускага шавінізма;

д) прыфарбоўванне ролі контррэвалюцыйнай цэнтральнай рады і украінскіх нацыяналістычных партый;

е) паклёп на партыю, якая нібы ўся ў цэлым недаацэньвала значэнне украінскага пытання ў Октябры;

ж) насаджэнне прымусовай украінізацыі школы;

з) прыкрыццё дзейнасці нацыяналістычных элементаў, пралезшых на розныя ўчасткі тэарэтычнага фронту і будаўніцтва савецкай украінскай культуры.

Ясна, што ўсімі гэтымі ўстаноўкамі і дзейнасцю нацыяналістычны ўхіл у КП(б)У змыкаўся з нацыяналістычнай контррэвалюцыяй і садзейнічаў ёй у яе шкодніцкай рабоце.

З усяго гэтага таксама становіцца зусім відавочным, што нацыяналістычны ўхіл на чале са Скрыпнікам быў прамым працягам ухіла Шумскага ў 1927 годзе. І шумскізм і ўхіл Скрыпніка жывіліся аднымі і тымі-ж сацыяльнымі карэннямі і сокамі. І той і другі працавалі на справу адрыву Украіны ад Савецкага Саюза, на справу імперыялістычнага паняволення украінскіх рабочых і сялян. І той і другі імкнуліся прэч ад Масквы — цэнтра сусветнай пралетарскай рэвалюцыі.

Але ў тым-то і справа, што Шумскага ЦК КП(б)У у 1926-27 годзе выкрыла і КП(б)У шумскізм разграміла. А вось нацыяналістычны ўхіл Скрыпніка КП(б)У прагледзела, і пры тым у момант вострай класавай барацьбы.

Рашэнні ЦК ВКП(б) ад 14 снежня і 24 студзеня паднялі КП(б)У на барацьбу за выпраўленне памылак і промахаў у ажыццяўленні нацыянальнай палітыкі партыі на Украіне.

Апошні год быў годам разгрому нацыяналістычнай контррэвалюцыі, выкрыцця і разгрому нацыяналістычнага ўхіла на чале са Скрыпнікам, разгортвання вялікай творчай работы ў галіне будаўніцтва савецкай украінскай культуры.

Гэта дапамагло КП(б)У моцна выраўняць увесь свой фронт у цэлым. Гэта не магло не адбіцца і на рабоце нашай прамысловасці.

Гэты агульны ўздым сказаўся на ўсіх галінах народнай гаспадаркі, на ўсёй абстаноўцы і ходзе сацыялістычнага будаўніцтва на Украіне.

**

Таварышы! Разам з усім Савецкім Саюзам Савецкая Украіна падыйшла к XVII з'езду партыі з сур'ёзнейшымі дасягненнямі і перамогамі.

Выраўняўшы фронт, КП(б)У разам з усёй партыяй і ў першых яе шэрагах пойдзе да новых баёў за ажыццяўленне вялікіх рашэнняў XVII з'езда партыі, за ажыццяўленне другога пяцігадовага плана.

Вялікія, грандыёзныя задачы зараз стаяць перад намі, перад усімі рабочымі і калгаснікамі нашай краіны. Тэзісы т. т. Молатава і Куйбышава аб другім пяцігадовым плане разгортваюць перад намі гіганцкую, заражаючую бадзёрасцю і энтузіязмам карціну завяршэння пабудовы сацыялістычнага грамадства.

Мы маем цяпер усе магчымасці для таго, каб гэту вялікую праграму ператварыць у жыццё. Але для гэтага нам трэба поўнасцю і на справе ажыццявіць тыя арганізацыйныя мерапрыемствы, якія намечаны тэзісамі даклада тав. Кагановіча, бо яны, гэтыя мерапрыемствы, з'яўляюцца ключом да поўнага ператварэння ўсіх нашых магчымасцей у сапраўднасць.

Няма сумнення ў тым, што наша партыя, якая ўжо здолела вырашыць самыя складаныя і цяжкія задачы будаўніцтва сацыялізма, перабудуе ўсе звенні партыйнага, савецкага, гаспадарчага, прафсаюзнага апарата, ліквідуе адставанне транспарта, разгорне нязмерна шырокі тавараабарот і забяспечыць поўнае выкананне праграмы другой пяцігодкі.

ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЦК, ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ВЯЛІКАГА НАШАГА СТАЛІНА—НАПЕРАД, ДА НОВЫХ ПЕРАМОГ У БАРАЦЬБЕ ЗА ЗАВЯРШЭННЕ ПАБУДОВЫ САЦЫЯЛІЗМА У НАШАЙ КРАІНЕ, ЗА СУСВЕТНУЮ ПРАЛЕТАРСКУЮ РЭВАЛЮЦЫЮ. (БУРНЫЯ, ДОЎГІЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Працяг прамовы т. Н. Ф. ГІКАЛО

У нас у органах Наркамасветы, ў Акадэміі Навук, у цэлым радзе інстытутаў, Наркамземе, Трактарацэнтры знайшлі прытулак гэтыя контррэвалюцыйныя і шкодніцкія нацыяналістычныя элементы.

Зразумела, таварышы, і асабліва цяпер гэта зразумела, калі ставіш сабе пытанне: якім чынам магло быць так, што ў нас у 1933 годзе або хоць бы ў 1932 годзе, у канцы першай пяцігодкі пры параўнальна вялікай партыйнай арганізацыі і вырасшых работніках, як маглі мець прытулак у нас вось гэтыя контррэвалюцыйныя элементы не толькі ў нашых савецкіх і гаспадарчых, але часамі і ў партыйных арганізацыях? Зразумела, што гэта магло быць толькі ў рэзультаце прытуплення рэвалюцыйнай большэвіцкай пільнасці да гэтых нацыяналістычных, контррэвалюцыйных элементаў, да тых памылак нацыяналістычнага парадку, якія ў нашай партыйнай арганізацыі былі.

І таму правільна, выключна правільна ЦК партыі паказаў, як трэба змагацца з нацдэмаўскімі элементамі на канкрэтным прыкладзе справы настаўніка «Спатуры». Аб ім было надрукавана ў беларускіх газетах, таварышы аб гэтым ведаюць, але ўсё-ж у двух словах можна расказаць. Атрымалася так, што ў Беларусі беспартыйнаму настаўніку не дазвалялася на месцы гаварыць па-руску са сваёй уласнай жонкай, у быту і т. д. На аснове толькі гэтага факта нам ленінскі ЦК партыі і тав. Сталін асабліва паставілі пытанне аб тым, што ў беларускай партарганізацыі не ўсё добра. І на самой справе, таварышы, калі мы ўхапіліся за гэта звяно ў пачатку 1933 года, то яно пацягнула за сабой цэлы рад другіх, ужо прамых контррэвалюцыйных спраў. Мы ўбачылі, як адзначылі і украінскія таварышы, [illegible] безумоўна і ў нас у КП(б)Б палітычнай [illegible], блізарукасці, якія выявіліся ў тым, што мы не бачылі класавага ворага, яго дзейнасці не заўважылі.

У наяўнасці прытупленне рэвалюцыйнай пільнасці, з прычыны чаго мы не заўважылі новых манеўраў класавага ворага ўжо ў 1933 годзе.

Таварышы, дзякуючы прамым непасрэдным указанням ленінскага Цэнтральнага Камітэта партыі, дзякуючы прамым указанням тав. **Сталіна** мы разбілі па радзе ўчасткаў ворага. Але на гэтым супакоіцца не можам.

Беларусь прышла к XVII з'езду з буйнейшымі перамогамі. Мы ў першую пяцігодку кожны год мелі рост прамысловасці, больш чым у два разы вышэйшы па тэмпах развіцця, чым у цэлым Савецкі Саюз. Мы з пункту гледжання развіцця нацыянальнай культуры ў Беларусі маем у наяўнасці найвялікшыя дасягненні. Мы маем Акадэмію навук, якая яднае і ўзначальвае рад буйнейшых інстытутаў, працуючых у галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі і т. д., якія абсталяваны навейшымі тэхнічнымі прыладамі, якія маюць цэлы рад буйнейшых навуковых сіл і вырастаючых новых навуковых сіл з беларусаў. Мы маем ужо цэлы рад імён і ў Беларусі буйных імён, працуючых хоць-бы ў галіне бульбы, у галіне тэхнічных культур — таксама ільну. Мы маем буйныя новыя навуковыя сілы.

У галіне культуры шырокіх мас мы маем у наяўнасці поўную ліквідацыю непісьменнасці ў Беларусі. Да рэвалюцыі мы не мелі ні аднай беларускай школы, цяпер гэтых беларускіх школ каля двух тысяч — ніжэйшых, сярэдніх, вышэйшых; мы маем пры інстытутах аспірантуру; у нас у Беларусі налічваецца навуковых работнікаў ужо каля тысячы. Гэта—аграмаднейшы поспех.

Сёння Беларусь — не ранейшая адсталая краіна, не краіна лапатная; сёння Беларусь сапраўды ператварылася ў тое, аб чым гаварыў тав. Сталін, — што няма ні аднаго края, ні адной вобласці толькі прамысловай або толькі аграрнай. Наша Беларусь на сёння —краіна індустрыяльна-аграрная, таму што прамысловасць за гады першай пяцігодкі ў Беларусі гіганцкі вырасла. Мы маем буйнейшыя прадпрыемствы і, як гэта не можа паказацца дзіўным, з 10.000 рабочых, — тое, чаго не мае Заходняя Беларусь, якая знаходзіцца пад уціскам Польшчы. Заходняя Беларусь, маючы прадпрыемствы з 400-500 рабочых, крычыць аб тым і піша ў заходне-беларускіх газетах аб тым, што гэта гіганты. Мы сёння называем гігантамі прадпрыемствы з 5.000 рабочых, і нам сорамна называць іх гігантамі, бо гэта маленькія прадпрыемствы.

Таварышы, тыя поспехі і велізарнейшыя дасягненні, якія мы маем, ні ў якім разе не могуць нас супакоіць. Наадварот, работа па ільну, работа па жывёлагадоўлі, аб чым гаварыў тав. Сталін, з усёй сілай ставіць перад нашымі комуністамі, большэвікамі, працуючымі на заходняй граніцы Беларусі, аграмадныя задачы і ўскладае на нас асаблівыя абавязкі. Сёння працаваць у Беларусі — гэта значыць ствараць непераможны фарпост вялікага нашага Савецкага Саюза, гэта значыць ператварыць Беларусь у сапраўдную сацыялістычную краіну, гэта значыць рыхтаваць сацыялістычны тыл нашай любімай Чырвонай арміі.

Таварышы, пасля выключнага па свайму значэнню і па сваёй празорлівасці выступлення тав. Сталіна на XVII з'ездзе, мы ведаем, што ў пытаннях апаратнай работы, у пытаннях канкрэтнай работы павінна праводзіцца рашучая барацьба з сапоўна-барскімі метадамі ў рабоце ў партыйных, савецкіх і гаспадарчых арганізацыях на ўсіх участках работы таксама і ў Беларусі.

Безумоўна ёсць найглыбейшая ўпэўненасць у тым, — і гэта факты пацвярджаюць, — што наша комуністычная партыя Беларусі, здолеўшы зжыць цэлы рад буйнейшых недахопаў ужо за невялікі параўнальна адрэзак часу к XVII з'езду партыі, здолее і ў далейшым яшчэ больш згуртоўваць рабочых і калгаснікаў.

Наша компартыя Беларусі, вучачыся ў ленінскага ЦК, у тав. **Сталіна** як трэба на справе штодзенна праводзіць пралетарскі, ленінскі інтэрнацыяналізм, як трэба, што называецца, закасаўшы рукавы, працаваць, не ўнікаючы крапатлівай дробнай работы, нясе сцяг сацыялізма туды, к заходнім граніцам, каб рабочыя і сяляне Заходняй Беларусі бачылі, як мы, як наша комуністычная партыя, як рабочыя, як калгаснікі, як усе працоўныя Савецкай Беларусі з кожным годам атрымліваючы перамогу за перамогай у справе будаўніцтва сацыялізма, усё больш цесна згуртоўваюць свае рады вакол ВКП(б), вакол ленінскага ЦК, вакол правадыра партыі тав. **Сталіна (апладысменты).**

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 29 СТУДЗЕНЯ

На ранішнім пасяджэнні 29 студзеня, якое адкрылася пад старшынствам тав. Постышава, працягваліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

У спрэчках выступілі т. т. КРЫНІЦКІ (Палітупраўленне Наркамзема Саюза), ПЯТРОЎСКІ Г. І. (Украіна), РУМЯНЦАЎ (Заходняя вобласць), ХРУШЧОЎ (Масква), ШАБАЛДАЕЎ (Азова-Чорнаморскі край), ЖДАНАЎ (Горкаўскі край), ЯКАЎЛЕЎ (Наркамзем Саюза).

Выступленнем тав. Якаўлева закончылася ранішняе пасяджэнне з'езда.

СВАІМІ РУКАМІ, СА СВАІХ МАТЭРЫЯЛАЎ

ЛЮБЕРЦЫ. (БЕЛТА).

Калектыў рабочых і ІТР ударнікаў Люберэцкага завода (Маскоўскай вобласці), выконваючы абавязацельства к XVII партз'езду, у асноўным закончыў мантаж будуючайся на заводзе печы Дрэслера для абпалу коўкага чыгуну. Сутачная прадукцыйнасць печы—55 тон. Печ пабудавана без дапамогі замежных спецыялістаў з савецкіх матэрыялаў. Па магутнасці яна першая ў СССР.

[illegible]ПАРТУЕМ ПАРАВОЗ[illegible]

КАЛОМНА. (БЕЛТА).

Каломенскі завод на 6 дзён раней тэрміну выканаў студзеньскую праграму. Выпушчана 20 паравозаў «СУ», 1 звышмагутны паравоз «Іосіф Сталін», два 132-тонных электравозы і 1 серыйны электравоз «Уладзімір Ленін».

„ПРАЦОЎНАЕ СЯЛЯНСТВА, НАША СОВЕЦКАЕ СЯЛЯНСТВА, КАНЧАТ[КОВА] І БЕСПАВАРОТНА СТАЛА ПАД ЧЫРВОНЫ СЦЯГ СОЦЫЯЛІЗМА“ (С[ТАЛІН])

«З ЗНІКНЕННЕМ КУЛАЦКАЙ КАБАЛЫ ЗНІКЛА ГАЛЕЧА Ў ВЕСЦЫ. ЛЮБЫ СЕЛЯНІН, КАЛГАСНІК ЦІ АДНААСОБНІК МАЕ ЦЯПЕР МАГЧЫМАСЦЬ ЖЫЦЬ ПАЛЮДСКУ, КАЛІ ЁН ТОЛЬКІ ХОЧА ПРАЦАВАЦЬ ЧЭСНА, А НЕ ЛОДЫРНІЧАЦЬ, НЕ БАДЗЯЦЦА І НЕ РАСКРАДВАЦЬ КАЛГАСНАЕ ДАБРО».

(СТАЛІН).

1934 год зробім пераломным годам у развіцці жывёлагадоўлі

ОРША 28 студзеня. (Па тэлефону ад наш. кар.).

Сёння пры палітаддзеле **Аршанскай МТС** адбыўся партсход зоны МТС разам з камсамольцамі і беспартыйным актывам: старшынямі калгасаў, аграномамі і т. д.

На сходзе прапрацоўваўся даклад тав. **СТАЛІНА** на XVII з'ездзе ВКП(б) і вынікі XV з'езда КП(б)Б.

З выключнай увагай удзельнікі сходу заслухалі інфармацыю аб дакладзе тав. **СТАЛІНА.**

Выступаўшыя ў спрэчках удзельнікі сходу адзначалі вялізную актуальнасць узнятых тав. Сталіным пытанняў у галіне сельскай гаспадаркі, асабліва ў галіне развіцця жывёлагадоўлі. У сваім лісце тав. Сталіну і XVII з'езду сход піша:

«Твае словы, тав. Сталін, аб жывёлагадоўлі поўнасцю адносяцца і да нас... У адказ на твой заклік зрабіць 1934 г. пераломным годам у развіцці жывёлагадоўлі мы абвяшчаем сталінскі паход».

Асноўнымі задачамі паходу сход намеціў наступнае: недапусціць пад нож ні аднаго цяляці; поўнасцю ліквідаваць абязлічку і ўраўнілаўку ў доглядзе жывёлы; устанавіць сістэматычны кантроль за доглядам жывёлы, які павінен ажыццяўляцца непасрэдна старшынямі калгасаў; устанавіць кантроль за гадоўляй маладняка па кантрактацыі для бескароўных, а таксама і ў тых калгаснікаў, якія атрымалі цяляты па кантрактацыі; дабіцца, каб к канцу XVII з'езда ў калгасах зоны МТС не было ні аднаго бескароўнага; 8 сакавіка правесці агляд кароў і цялят ва ўсіх калгасах, прэміруючы лепшых работнікаў калгаснай жывёлагадоўлі.

Усе гэтыя мерапрыемствы накіраваць на тое, каб забяспечыць сярэдні гадавы ўдой ад адной каровы не ніжэй 1800 літраў малака.

Апрача таго, сход прыняў рад мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, паставіўшы перад сабой задачу — 8 сакавіка правесці генеральны пробны выезд усіх калгасаў, з тым, каб быць гатовымі не толькі да сяўбы, але і да ўборачнай кампаніі.

Улічваючы важнасць той задачы, якую паставіў тав. **Сталін** па пытанню рамонту трактароў, агульны сход абавязаўся ў сёлетнім сезоне палявых работ устанавіць рэгулярны бягучы рамонт трактароў, з тым, каб на будучы год капітальны рамонт знізіць да мінімума.

Як асноўную задачу, сход паставіў — **ЗРАБІЦЬ 1934 ГОД ГОДАМ КАЛГАСНАГА ЗАМОЖНАГА ЖЫЦЦЯ: ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ УРАДЖАЙНАСЦЬ ПА ЗЕРНАВЫХ НЕ НІЖЭЙ 11 ЦЭНТ. І ПА БУЛЬБЕ НЕ НІЖЭЙ 130 ЦЭНТ. З ГА.**

Сход паставіў перад сабой задачу — перавесці вопыт работы і кіраўніцтва ў калгасах зоны МТС у астатнія калгасы раёна, звярнуўшы асаблівую ўвагу на перанясенне новых метадаў кіраўніцтва, якія ўкараняюцца пад кіраўніцтвам палітаддзела.

Аршанскі раён атрымаў падзяку і прывітанне ад Рэўваенсовета БВА за добрую пастаноўку абароннай работы ў калгасах. Сход лічыць, што нельга супакойвацца на дасягнутым у гэтым напрамку і намеціў рад мерапрыемстваў па паляпшэнню абароннай работ[ы], ваенізаваных стайняў, дамоў абароны і т. д. з тым, каб і мы мелі права сказаць: хай толькі паспрабуюць на нас напасці капіталісты, дык мы ім дамо такі адпор, каб ім «не павадна было соваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод».

«ЗНІКЛІ СТАРЫЯ ЗНАТНЫЯ ФІГУРЫ КУЛАКА-ЭКСПЛААТАТАРА, ЛІХВЯРА-КРЫВАСОСА, КУПЦА-СПЕКУЛЯНТА, БАЦЮШКІ-УРАДНІКА. ЦЯПЕР ЗНАТНЫМІ ЛЮДЗЬМІ З'ЯЎЛЯЮЦЦА ДЗЕЯЧЫ КАЛГАСАЎ І СОЎГАСАЎ, ШКОЛ І КЛУБАЎ, СТАРШЫЯ ТРАКТАРЫСТЫ ДЫ КАМБАЙНЕРЫ, БРЫГАДЗІРЫ ПА ПАЛЯВОДСТВУ І ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ, ЛЕПШЫЯ ЎДАРНІКІ І ЎДАРНІЦЫ КАЛГАСНЫХ ПАЛЁЎ».

(СТАЛІН).

Падвоім тэмпы падрыхтоўкі да вясны

ГАРАДОК. (Па тэлеграфу).

У адзнаку адкрыцця XVII партз'езда і даклада тав. **СТАЛІНА** палітаддзел і калгасы **Гарадоцкай МТС** падвоілі тэмпы падрыхтоўкі да вясны.

Палітаддзел прыняў рад мер, каб рамонт 101 трактара ва што-б та ні стала закончыць да 10 лютага, а 30 трактароў Гарадоцкай МТС—да 1 лютага, прычапны інвентар да трактароў і калгасны інвентар—да 15 лютага.

Вялікая работа праводзіцца зараз палітаддзелам па складанню вытворча-фінансавых планаў у калгасах, даводзенню заданняў да брыгад, звенняў і асобных калгаснікаў і па заключэнню дагавароў паміж МТС і калгасамі.

У раёне праводзяцца месячныя курсы брыгадзіраў, якія наведваюць 32 калгаснікі. У лютым і сакавіку праз курсы брыгадзіраў будзе прапушчана 65 чал. Арганізуюцца курсы конюхаў, рахункаводаў, загадчыкаў МТФ і ясельных працаўнікоў.

Па калгасах праводзіцца праверка конскай цягавай сілы і браніяваных кармовых фондаў.

Для праверкі ссыпкі і захавання насення ствараюцца інспекцыі па якасці з старэйшых калгаснікаў-ударнікаў.

Палітаддзелам арганізуецца прапрацоўка даклада тав. **Сталіна** і ўсіх матэрыялаў XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б у партшколах, гуртках і курсах. Арганізуюцца спецыяльныя палітдні.

Мікуцкі, Белькевіч.

З ТАКОЙ ПРАГРАМАЙ НЕЛЬГА НЕ ПЕРАМАГЧЫ

Адказ калгаснікаў-ударнікаў Новадворскага сельсовета, Менскага раёна, на даклад тав. Сталіна

Мы калгаснікі сельгасарцеляй «ПЕРШАЯ КОННАЯ», «ЧЫРВОНЫ БАЕЦ» і «ПЯЦІГОДКА ЗА 4 ГАДЫ», Новадворскага сельсовета, Менскага раёна, азнаёміліся са справаздачным дакладам тав. СТАЛІНА на XVII з'ездзе ВКП(б).

З вялікай нецярплівасцю чакалі мы гэтага даклада. Мы ведалі, што ў сваім выступленні на з'ездзе лепшых большэвікоў, нашых кіраўнікоў, лепшых сыноў краіны Советаў, наш любімейшы правадыр і настаўнік тав. СТАЛІН падагуліць пройдзены слаўны шлях большэвіцкіх перамог і наменіць баявую праграму далейшай барацьбы за светлую будучыню ўсіх працоўных, за пабудову бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

Калі мы сёння чыталі словы тав. СТАЛІНА аб тым, што знікла старая вёска, «зніклі старыя знатныя фігуры кулака-эксплаататара, ліхвяра-крывасоса, купца-спекулянта, бацюшкі-ўрадніка, цяпер знатнымі людзьмі з'яўляюцца дзеячы калгасаў і соўгасаў, школ і клубаў, старшыя трактарысты і камбайнеры, брыгадзіры па паляводству і жывёлагадоўлі, лепшыя ўдарнікі і ўдарніцы калгасных палёў», мы мімаволі ўспомнілі аб нашай старой вёсцы і параўналі яе з цяперашнім нашым жыццём.

І ў нашай вёсцы «Новы двор» замест «знатных фігур» кулакоў Герасімовічаў, Цішкевічаў, гэтых эксплаататараў-крывасосаў, зараз сапраўды знатнымі фігурамі з'яўляюцца лепшыя калгаснікі-ўдарнікі ШАБАН АЛЕСЬ, ДУБРОЎСКІ АНДРЭЙ, МАЛАШЭВІЧ ІВАН, ЧЫСТЫ РЫГОР, ТЫЛІНДУС КАЦЯРЫНА, якія сваёй сумленнай працай ужо заваявалі сабе заможнае калгаснае жыццё.

Кулак і яго агентура, розныя антысовецкія элементы імкнуліся перашкодзіць нашаму паспяховаму будаўніцтву. Кулак Герасімовіч Ігнат прыкладаў усе сілы, каб разбурыць знутры наш калгас «Першая конная», каб не дапусціць паляпшэння матэрыяльна-бытавых і культурных умоў нашага жыцця.

Мы ў свой час не здолелі завастрыць рэволюцыйную пільнасць на барацьбе з класавым ворагам. Толькі дзякуючы партыі, дзякуючы нашаму дарагому тав. СТАЛІНУ, паслаўшаму нам на дапамогу стойкіх, выпрабаваных большэвікоў-палітаддзельцаў, мы пад іх кіраўніцтвам здолелі ўбраць з дарогі класава-варожыя элементы, ачысціць нашы калгасы ад кулакоў і іх ахвосця, стаць моцна на шлях да калгаснай заможнасці.

СТВОРАНЫ ПРАДПАСЫЛКІ ДЛЯ ДАЛЕЙШАГА РОСТА

Цяпер мы ўжо можам сказаць, што становімся сапраўды большэвіцкімі калгасамі, што заваёўваем светлае заможнае жыццё.

У 1933 годзе мы датэрмінова разлічыліся з дзяржавай і за работу МТС. Калгаснікі «ПЕРШАЙ КОННАЙ» атрымалі на працадзень 3,6 кіло зярна, 14,6 кіло бульбы. Калгаснікі «ЧЫРВОНАГА БАЙЦА» — 5 кіло зярна, 10 — бульбы, 3 — гароднін. Гэта акрамя рада іншых культур і акрамя грошай.

У гэтым годзе ўраджайнасць па калгасу «Першая конная» складала: жыта 13,29 цэнтнераў з гектара, пшаніца — 13,88, ячмень — 13,66, авёс — 10,7, бульба — 94,3 цэнтнера.

Мы глыбока ўпэўнены ў тым, што няўхільна выконваючы ўказанні нашага любімага правадыра і настаўніка аб пераходзе «ад агульнага расшырэння плошчаў к паляпшэнню апрацоўкі зямлі, да ўкаранення правільнага севазвароту і папару, падняццю ўраджайнасці», мы даб'емся ў гэтым годзе яшчэ большых дасягненняў, яшчэ лепшага ўраджаю.

УКАЗАННІ тав. СТАЛІНА З'ЯЎЛЯЮЦЦА ДЛЯ НАС БАЯВОЙ ПРАГРАМАЙ НАШАЙ ШТОДЗЕННАЙ РАБОТЫ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ І ПРАВЯДЗЕННЮ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ДРУГОГА ГОДА 2-й ПЯЦІГОДКІ. З ТАКОЙ ПРАГРАМАЙ НЕЛЬГА НЕ ПЕРАМАГЧЫ.

Наш адказ на даклад тав. СТАЛІНА — гэта канкрэтныя самаабавязацельствы, якія мы сёння бяром на сябе ў падрыхтоўцы і правядзенні веснавой сяўбы.

Мы абавязваемся ў бліжэйшыя-ж два дні скончыць поўнасцю ачыстку насення, дабіцца добрага захавання яго да сяўбы. Асабліва гэта датычыць да насення бульбы. Мы праверым цяпер нашы бурты з насеннэй бульбай, каб быць упэўненымі, што яна знаходзіцца ў добрым стане.

Рамонт інвентара мы кончым не пазней 5-га лютага. Да гэтага часу ва ўсіх калгасах нашага сельсовета павінны быць поўнасцю гатовы да сяўбы ўсе сельгасмашыны, увесь без выключэння інвентар.

Мы разумеем, што поспех высокага ўраджаю ва многім залежыць ад угнаення, своечасовай вывазкі гною на поле. І мы сёння заяўляем, што поўнасцю выканаем план вывазкі гною як з калгаса, так і з горада. Калгас «ПЕРШАЯ КОННАЯ» абавязваецца вывезці тры тысячы вазоў гною, у тым ліку з горада 1.000 вазоў; калгас «ЧЫРВОНЫ БАЕЦ» — 1.050 вазоў. Акрамя таго, будзе яшчэ вывезен гной непасрэдна з калгасных двароў і арганізаваны збор попелу.

Умацаванне брыгады — адна з важнейшых умоў росквіту калгаснай вытворчасці. Мы абяцаем нашаму любімаму Сталіну, што выканаем указанні партыі і ўрада аб умацаванні брыгад, што разгарнем яшчэ большую барацьбу з абязлічкай і ўраўнілаўкай. Лепшая брыгада будзе атрымліваць за сваю работу больш за лік той брыгады, якая працуе горш. Так і зрабілі, напрыклад, у калгасе «Першая конная». Тут першая брыгада працавала сапраўды паўдарнаму, пастапінску, чаго нельга сказаць аб трэцяй брыгадзе. І таму знялі 5 проц. працадней у трэцяй брыгады і налічылі іх на першую брыгаду. Хто лепш працуе, той павінен больш і атрымліваць, — такава ўказанне партыі і нашага роднага тав. СТАЛІНА і мы будзем гэтае ўказанне няўхільна ажыццяўляць.

Не зусім добра ў нас стаіць справа з коньмі, асабліва ў калгасе «ПЯЦІГОДКА ЗА 4 ГАДЫ». Праўленне калгаса не клапоцілася як след аб падрыхтоўцы каня да веснавой сяўбы. Таму і ўпітанасць коняй нездавальняючая.

Мы бяром на сябе абавязацельства неадкладна ўзяцца за падрыхтоўку конскай цягавай сілы да веснавой сяўбы, за гадаванне маладняка. Найбольш слабых коняй, жаробных матак мы з заўтрашняга-ж дня паставім на адпачынак, установім ім асобы рацыён, даб'емся, каб праз месяц-паўтара яны сталі добра ўпітанымі коньмі.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

Мы не можам не адзначыць усёй правільнасці слоў тав. СТАЛІНА аб рабоце зямельных органаў. Сапраўды, зямельныя органы працуюць з рук вон дрэнна. Мы можам гэта ілюстраваць хоць-бы такім фактам з практыкі нашага сельсовета. Нам прыслалі ветэрынарнага доктара. Прыслалі як відаць толькі, каб адчапіцца, для фармальнасці. І нікога з зямельных работнікаў не турбуе той факт, што гэты, з дазволу сказаць, ветэрынарны доктар толькі дарэмна атрымлівае пенсію і літаральна ніякай карысці не дае.

Між тым тав. СТАЛІН у сваім дакладзе звярнуў вялікую ўвагу на разгортванне жывёлагадоўлі. «Праблема жывёлагадоўлі—сказаў тав. СТАЛІН — з'яўляецца цяпер такой-жа першачарговай праблемай, якой была ўчора ўжо вырашаная з поспехам праблема зерневая».

Мы ставім цяпер сваёй задачай дабіцца максімальнага паляпшэння справы жывёлагадоўлі, паляпшэння догляду жывёлы, поўнага стопроцантнага захавання маладняка, узняць удойнасць кароў да 1800 літраў у год, датэрмінова выканаць свае абавязацельствы перад дзяржавай.

Аўладаць агратэхнікай, узняць свой палітычны ўзровень — наша неадкладная задача. І мы абяцаем тав. Сталіну, што на працягу бліжэйшых месяцаў [illegible] ліквідуем агратэхнепісьменнасць сярод калгаснікаў, наладзім рэгулярныя заняткі палітгурткоў і агрогурткоў. Дрэнна толькі, што мы неакуратна атрымліваем газеты і журналы, пошта наша працуе кепска, не клапоціцца аб своечасовай дастаўцы газет калгасам. Гэту справу неабходна палепшыць.

Нам хочацца сказаць яшчэ аб жанчынах — калгасніцах і дзіцячых установах. Мы добра разумеем, што для таго, каб забяспечыць далейшы рост вытворчай і грамадска-палітычнай актыўнасці жанчын, трэба стварыць ім адпаведныя ўмовы. Таму мы ў перыяд падрыхтоўкі да веснавой сяўбы абавязваемся разгарнуць сетку дзіцячых устаноў—ясляй, пляцовак.

Мы адказваем на выступленне нашага любімага і роднага СТАЛІНА тым, што арганізуем сёння па ўсіх калгасах праверачныя брыгады для ўзаемнай праверкі падрыхтоўкі да сяўбы. У кожную брыгаду выпучаем 5 лепшых калгаснікаў-ударнікаў. Наша задача—дабіцца таго, каб да 5 лютага мы былі поўнасцю гатовы да веснавой сяўбы. 5-га ў нас адбудзецца пробны выезд у поле, які павінен паказаць, наколькі мы гатовы да вясны. Гэты пробны выезд мы арганізуем у гонар нашага дарагога тав. СТАЛІНА.

ПА ДАРУЧЭННЮ АГУЛЬНАГА СХОДУ КАЛГАСНІКАЎ—НОВАДВОРСКАГА СЕЛЬСОВЕТА ПАДПІСАЛІ:

ГАТОЎШЧЫЦ — СТАРШЫНЯ СЕЛЬСОВЕТА, ШЭЎЧЭНКА — СТАРШЫНЯ КАЛГАСА «ПЯЦІГОДКА ЗА 4 ГАДЫ», НАГОРСКІ- СТАРШЫНЯ КАЛГАСА «ПЕРШАЯ КОННАЯ», БУРАК — КАЛГАСНІК-УДАРНІК «ПЕРШАЙ КОННАЙ» ШУМСКАЯ—КАЛГАСНІЦА-ЎДАРНІЦА «ПЕРШАЙ КОННАЙ», ЛАГУН — САКРАТАР ПАРТ'ЯЧЭЙКІ».

«СПРАВУ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ ПАВІНН[Ы ЎЗЯЦЬ У СВАЕ] РУКІ ЎСЯ ПАРТЫЯ, УСЕ НАШЫ РАБОТНІ[КІ, ПАРТЫЙНЫЯ І] БЕСПАРТЫЙНЫЯ, МАЮЧЫ НА ЎВАЗЕ, Ш[ТО ПРАБЛЕМА ЖЫ]ВЁЛАГАДОЎЛІ З'ЯЎЛЯЕЦЦА ЦЯПЕР ТАКОЙ [ЖА ПЕРШАЧАРГО]ВАЙ ПРАБЛЕМАЙ, ЯКОЙ БЫЛА ЎЧОРА ЎЖ[О ВЫРАШАНАЯ З] ПОСПЕХАМ ПРАБЛЕМА ЗЕРНАВАЯ».

НАЧПАЛІТАДДЗЕЛА тав. МАЎШОВІЧ, САКРАТАР РК КП(б) тав. БОЙКА І ДЫРЭКТАР МТМ тав. ШЫЛЮК АГЛЯДАЮЦЬ АДРА[]МАНТАВАНЫ ТРАКТАР. (КЛІМАВІЧЫ).

Гатоўнасцю да сяўбы калгаснікі Аршаншчыны адказваюць на адкрыццё з'езда

ОРША 27. (Па тэлефону ад наш. кар.).

У адказ на адкрыццё XVII з'езда ВКП(б) і даклад тав. **СТАЛІНА** ў радзе калгасаў раёна праводзіцца праверка выканання ўзятых на сябе абавязацельстваў па падрыхтоўцы да сяўбы. Праведзены пробныя выезды амаль ва ўсіх калгасах перадавога **Яромкавіцкага** сельсовета зоны МТС.

Адбыўся пробны выезд і ў калгасе «Парыжская комуна», партыйная ячэйка якога ў свой час на старонках «Звязды» выступіла з заклікам да ўсіх партарганізацый БССР — арганізаваць перадз'ездаўскую пераклічку.

Роўна ў 9 гадзін раніцы праверачная камісія на чале з начальнікам палітаддзела тав. **Разумавым** пачала аб'езд брыгад калгаса «Парыжская комуна». Ва ўсіх 5 брыгадах людзі, коні і машыны былі ў поўнай гатоўнасці. Брыгадзір 3-й брыгады тав. Касачоў рапа[ртаваў] палітаддзелу не толькі свое[]часовым выездам, гатоўнасцю ін[]вентару, насення і коней, але [] правільнай расстаноўкай сіл. 3-[я] брыгада была разбіта на звен[ні] па сяўбе бульбы, яравых і агаро[д]ніны, з указаннем плошчы, [] ру работ, норм [] канання, з выдзяленнем [] за выкананне кожнай ра[боты]. Брыгада Касачова гатова [] сёння выехаць у поле.

На заключным сходзе калгаснікі адзначылі выключна добрыя [] поспехі да работы каваля Труск[] які забяспечыў своечасовы рамо[нт] усяго калгаснага інвентару. Тру[]ко прэміявал 150 руб.

У адказ на адкрыццё XVII з'[езда] ВКП(б) калгаснікі ўзялі на [ся]бе абавязак у бліжэйшыя дні [] выконваць [] у часе [] вага выезда [] верхоўны.

«АДНОЙ З ЧАРГОВЫХ ЗАДАЧ СЕЛЬСКАЙ ГА[СПАДАРКІ] З'ЯЎЛЯЕЦЦА ЎВЯДЗЕННЕ ПРАВІЛЬНЫХ СЕВАЗВАРОТАЎ, ШЫРЭННЕ ЧЫСТЫХ ПАПАРАЎ, ПАЛЯПШЭННЕ НАСЕН[НОЙ] СПРАВЫ ПА ЎСІХ ГАЛІНАХ ЗЕМЛЯРОБСТВА». (СТАЛ[ІН])

ПЕРАТВОРЫМ ПАЛЕССЕ У ПЕРАДАВЫ РАЁН БССР

МОЗЫР, 28. (Па тэлефону ад наш. кар).

25 студзеня адбыўся злёт лепшых калгаснікаў-ударнікаў, склікаты палітаддзелам Дзмавіцкай МТС. На злёце прысутнічала 250 калгаснікаў-ударнікаў і каля 50 чал. гасцей ад чырвонаармейскіх падшэфных часцей, лепшыя ўдарнікі МТМ і курсанты курсаў калгасных брыгадзіраў.

Злёт быў прысвечан двум гістарычным датам: вынікам 15 з'езда КП(б)Б і адкрыццю 17 з'езда ВКП(б), з'езда пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Злёт прайшоў з надзвычайным уздымам творчай актыўнасці і энтузіязма. Гэты злёт быў выразіцелем правільнасці і таржаства генеральнай лініі партыі і ленінскай нацпалітыкі, выразіцелем гаспадарчага, культурнага і палітычнага росту калгасаў; выразіцелем бязмежнай любві і адданасці шырокіх калгасных мас тав. Сталіну — першаму калгасніку, правадыру сусветнага пролетарыята, які ўзяў вялікі сцяг ленінізма з ахападзеўшых рук нашага Леніна і пад гэтым сцягам вядзе краіну Советаў да комунізма.

Глядзіш на гэты злёт і мімаволі ўспамінаецца Палессе дарэволюцыйных часоў, з непралазнымі нетрамі, балотамі, з непраезжымі дарогамі, Палессе бескультур'я і цемры. Паўстае вобраз цёмнага, непісьменнага, прыгнечанага царызмам палешука. Гэта прайшло і больш ніколі не вернецца.

Зараз на палескіх палях гудуць сталёвыя коні МТС, якія ўзнімаюць цаліну і руйнуюць палескую глуш, нясуць соцыялістычную культуру і заможнае жыццё новай калгаснай вёсцы. Палессе не пазнаць, але яшчэ трэба шмат папрацаваць, каб зрабіць Палессе адным з перадавых раёнаў Беларусі.

З надзвычайнай зацікаўленасцю слухалі ўдзельнікі злёта даклад начальніка палітаддзела тав. СІДАРАВА аб рабоце 15 з'езда КП(б)Б і намечаных праграмах соцыялістычнага будаўніцтва Беларусі. З асаблівай любоўю сустрэлі калгаснікі словы тав. ГІКАЛО на з'ездзе аб Палессі:

«МЫ ПАВІННЫ ЗНАЧНА ПАСТАВІЦЬ НА НОГІ НАША ПАЛЕССЕ, КАБ ЯНО СТАЛА РАЁНАМ, ВЫТВАРАЮЧЫМ ЗЕРНАВЫЯ КУЛЬТУРЫ І БЫЛО ПОЎНАСЦ[Ю ЗАБЯС]ПЕЧАНА СВАІМ ХЛЕБАМ. [ПЕР]СПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦЯ П[АЛЕССЯ] ВЕЛЬМІ ВЯЛІКІЯ. МЫ М[АЕМ] УСЕ МАГЧЫМАСЦІ ШЫР[ОКА ПА]СТАВІЦЬ РАЗВІЦЦЁ ЖЫ[ВЁЛАГА]ДОЎЛІ І ЗЕРНАВЫХ К[УЛЬТУР] КАБ ПЕРАТВАРЫЦЬ ПАЛЕС[СЕ Ў] АДЗІН З ПЕРАДАВЫХ РА[ЁНАЎ] БССР». (З прамовы тав. Гікало н[а] 15 з'ездзе).

25 калгаснікаў-ударнікаў і [] ніц выступілі ў спрэчках па дак[ла]ду начальніка палітаддзела.

— Вітаем рашэнні 15 з'езда. [] таем залатыя словы та[в. Гікало аб] Палессі. Ператворым [] канкрэтную справу. [] ВКП(б) і шлем гара[чае] прывітанне баявому [] лістычнага будаўніц[тва] краіне.

Тав. ЦАЛЬЦ — [] старшыня перадавог[а] воны Ракаў» сказаў [].

— Малады я чле[н] года, але я ніколі [] адданасці і згуртава[насці] неральнай лініі парт[ыі] правадыра сусветнага [] тав. СТАЛІНА, якія был[і] дзе большэвікоў Беларусі [] партыя сустракае свой 17 з[']...

Тав. Цальц ад імя ўдарнікаў [і] усіх калгаснікаў свайго калгаса [] клікаў усе калгасы зоны МТС і [] калгаснікаў на соцыяліс[тычнае] спаборніцтва, на лепшае пра[вядзен]не сяўбы, уборкі і выкананне [аба]вязацельстваў перад дзяржав[ай].

Прадстаўнікі 10 калгас[аў] на злёце заключылі п[] соцыялістычны дагавор [] падрыхтоўку і [] вой сяўбы. Злёт пр[] абавязацельствы:

да 15 лютага за[] машын і інвентара [] сілу да добрай у[] рыць захаванасць [] ня, усе брыгады [] ніцтвам, дабіцца ураджайнасці зерневых 11 цэнтн., бульбы — цэнтн., ільна — 3,5 цэнтн. вал[] з кожнага гектара.

Кожны калгас засее гектар [] ны і да дня Чырвонай арміі [] дасць па аднаму кабану падш[эф]ным вайсковым часцям.

Злёт паслаў прывітальную тэле[граму] 17 з'езду ВКП(б) і тав. СТА[ЛІ]НУ.

МАЧАЛЬСК[І].

СТРЫМАЛІ СЛОВА

Трактар доўга не здаваўся. Яго вавадзілі ў другі раз, але ён не рухаўся. Пасля некалькіх абаротаў матор заглухаў і спыняўся. Брыгадзір хваляваўся, зноў адкручваў шрубкі, адымаў часткі, залазіў у сталёвае нутро машыны, — шукаў прычыны, чаму глухне матор. Пасля трэцяга заводу трактар нарэшце [] затрымцеў і, узнімаючы снежны пыл, ірвануўся наперад.

— Ого, пайшоў дзядзя...

— Ого-го-о...

Рабочыя беглі за машынай, махалі рукамі і радасна крычалі.

Да «капрызнага» трактара прычапілі груз-два «Фардзона» і ён прымушан быў 6 гадзін вазіць іх навокал майстэрні. І калі пасля гэтага матор працаваў роўна і бесперабойна, працавалі бездакорна і ўсе іншыя часці трактара, яго адвозілі ў гараж. Механік падпісваў акт, што машына прынята.

У гэтым годзе ў Клімавіцкай МТМ на якасць рамонту звернута асаблівая ўвага.

Адрамантаваны трактар агляд[аецца] дэтальна камісіяй, потым [] раецца на рабоце з поўна[] кай. Пасля работы м[] раз аглядаецца, [] праверваецца «пульс» матора і нарэшце падпісваецца акт прыёмкі.

Прыняты трактар ачышчаецца ад іржы і фарбуецца масляной фарбай. У гэтых прыгожых, сталёвых конях цяжка пазнаць учарашнія брудныя, іржавыя і разбітыя машыны Клімавіцкай МТС. У гараж паступаюць зусім новенькія зялёныя машыны, і на іх люба глянуць.

НАРАСТАЛІ ТЭМПЫ, ПАВЫШАЛАСЯ ЯКАСЦЬ

Па плану МТМ павінна была выпусціць у гэтым годзе з капітальнага рамонту 91 трактар і матор, з такім разлікам, каб да 15 сакавіка поўнасцю скончыць рамонтную кампанію.

У кастрычніку было адрамантавана ўсяго толькі 4 трактары, у лістападзе — 8 трактароў, тэмпы былі вельмі павольныя.

У майстэрні не хапала шмат дэталяй, не была правільна расстаўлена рабочая сіла. Кульгала працоўная дысцыпліна. Рабочыя цэлымі гадзінамі без справы блукалі па майстэрні, сядзелі ў сталоўцы, у канторы. Стварылася сур'ёзная пагроза, што рамонт зацягнецца, у лепшым выпадку да красавіка.

У гэты крытычны момант на дапамогу МТМ прыйшоў палітаддзел. Сярод рабочага калектыва была праведзена масава-растлумачальная работа. Арганізавана палітшкола і школа тэхвучобы. Арганізаваны пастаянныя брыгады. Брыгадзірамі паставілі лепшых правераных на вытворчасці людзей — большасць комуністаў. Палепшыліся значна бытавыя ўмовы рабочых, асабліва харчаванне. У цэхах быў уведзен строгі графік работы. Крывая выпуску трактароў пайшла ўгару. Нарасталі тэмпы, павышалася якасць рамонту

ДНЁМ І НОЧЧУ ГУДУЦЬ МАТОРЫ

У начы МТМ ярка свеціцца электрычнымі агнямі. Чырванню гарыць над галоўным будынкам вялікая пяціраговая звязда. Сцены цагляных карпусоў дрыжаць ад гулу заведзеных матораў. Майстэрня працуе поўным ходам і днём і ноччу.

XV з'езд КП(б)Б і XVII з'езд ВКП(б) рабочыя і ІТР сустракалі вялікім уздымам працоўнага энтузіязма. Яны далі ўрачыстае абяцанне: да XV з'езда КП(б)Б выпусціць з капітальнага рамонту не менш 80 проц. усяго трактарнага парка.

Лепшыя брыгады — зборачная комуніста **Рубанава,** брыгады **Галкоўскага, Цімашэнкі,** такарная — **Лічанкова** і кавальская — **Чарткова** абвясцілі сябе ўдарнымі імя XV з'езда КП(б)Б. У майстэрні ўзнялася хваля соцспаборніцтва. Спаборнічалі брыгада з брыгадай, асобныя рабочыя ўнутры брыгады.

Сярэдняя норма траты рабочага часу на зборку матора складае 20-22 гадзіны. Ўдарнік Рубанаў збірае матор і злучае яго з задам трактара ўсяго за 5 гадзін.

У лістападзе толькі адна брыгада Цімашэнкі магла выпусціць трактар з капітальнага рамонту за 145-150 рабочых гадзін. Гэта лічылася вялікім дасягненнем, а зараз... брыгада Рубанава выпускае трактар з капітальнага рамонту за 115 гадзін, брыгада Галкоўскага — за 120 гадзін.

— Выпусціць трактар з капітальнага рамонту за 115 гадзін — гэта ўжо не так цяжка, як думаюць многія— гаворыць Рубанаў. Мы працуем вельмі спакойна. Адно толькі: раней, чым прыступіць да работы, я падрыхтоўваю літаральна ўсё. Усе інструменты і запчасткі ў мяне адлічаны, падабраны і пакладзены на сваім месцы. Рабочая сіла правільна расстаўлена па мясцох. Кожны рабочы ведае свае функцыі. У часе работы мне не прыходзіцца адрываць рабочых ад трактара і пасылаць іх за інструментамі, ці за дэталямі. У нас усё ідзе як па канвееры.

Брыгада Рубанава не адна ў МТМ дабілася такіх поспехаў. Тэмпамі Рубанава працуе зараз уся майстэрня. Былі дні, калі МТМ выпускала з рамонту 4-5 трактароў. Здарылася так, што не хапала гатовых каленчатых валоў. Гэта пагражала зніжэннем тэмпаў. Тады адміністрацыя звярнулася да токара Лічанкова, па трабавала абточкі не 2 каленчатых валоў у дзень, а 3-4.

Ударнік Лічанкоў сам зразумеў, што ад абточкі каленчатых валоў залежыць поспех усёй работы МТМ. І таму ён нічога не сказаў, толькі моўчкі кіўнуў галавой. А назаўтра Лічанкоў абтачыў ужо не 2 валы а тры, праз дзень ён даў майстэрні 4 валы. Зараз Лічанкоў на сваім варштаце абточвае штодзенна 5 валоў. Якасць абточкі самая высокая. Майстэрня поўнасцю забяспечана каленчатымі валамі.

[] ГАРАЖА НА ДУШЫ

73 трактары. У шырокім і доўгім гаражы стаяць стройнымі радамі гэтыя сталёвыя коні палёў. Многіх з іх толькі нядаўна прыгналі з малярні, яны яшчэ пахнуць свежай фарбай. Зусім новенькія машыны, толькі што выпушчаны з капітальнага рамонту.

Рабочыя і трыкутнік МТМ абяцалі раённай партканферэнцыі, што да XV з'езда КП(б)Б яны адрамантуюць 75 машын, або 80 проц. плана. Урачыстае абяцанне выканана. Два апошніх трактары каторы час возяць вакол майстэрні цяжкі груз. Яны праходзяць апошняе выпрабаванне. Пасля гэтага рабочыя будуць рапартаваць аб выкананні плана.

Брыгадзіры сочаць за іх рухам. Усе ўсхваляваны, хоць і ўпэўнены, што трактары вытрымаюць поўнасцю выпрабаванне...

Прайшлі яшчэ дзве гадзіны. Машыны працавалі ціха і бездакорна. Камісія яшчэ раз агледзела іх і падпісала акт прыёмкі.

Вечарэла. На будынках майстэрні гарэла апошнімі водбліскамі вячэрняя зара. Рабочыя са спевамі ішлі ў сталоўку пісаць большэвіцкаму з'езду рапарт аб сваіх дасягненнях.

Г. Корсік,
С. Галкін.

Клімавічы, МТМ.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2

...НА НАША СТАЛА МОЦНАЙ І КАНЧАТКОВА ІНДУСТРЫЯЛЬНАЙ КРАІНАЙ" (І. Сталін)

...аму з'езду комуністычнай партыі, ..., ЦК КП(б)Б, Менгаркому КП(б)Б

РАПАРТ

...служачыя завода ... гарачае больш... ...ане XVII з'езду

... сустракае XVII з'езд ...мі поспехамі і перамо... ...онца соцыялістычнага ...а.

...ФІНПЛАН ПЕРШАГА ГО... ...ГОЙ ПЯЦІГОДКІ НА 28 ...ЕНЯ ВЫКАНАН ПА ВАЛА... ...РАДУКЦЫІ НА 105,3 ПРОЦ. ...КЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ—118 ... ЗНІЖЭННЕ САБЕКОШТУ— ... СУПРОЦЬ ПЛАНА Ў 15,5 ... ФОНД ЗАРПЛАТЫ — 98,7 ... РАБСІЛА—89,3 ПРОЦ.

...сістэматычнае перавыкананне ...плана завод атрымаў пера... ...сцяг Менгаркома КП(б)Б, ...та і гарпрофсовета.

...лан за студзень выканан на ...роц.

...учобай ахоплена 110 ЧАЛ., ...здалі соцэкзамен 21 чал. ...тыя дасягненні атрыманы ...асновае ўкаранення 6 гі... ...ных умоў тав. СТАЛІНА, ...пасрэдным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і Менгаркома, рэалізацыі вывадаў камісіі па чыстцы разгортвання соцспаборніцтва і ўдарніцтва з ахопам індывідуальнымі соцдагаварамі на 94 проц.

Рабочы калектыў запэўняе XVII з'езд ВКП(б) што і ў далейшым з большэвіцкай настойлівасцю і рашучасцю, згуртаваўшы шчыльней рады вакол комуністычнай партыі, будзем змагацца за генеральную лінію партыі, супроць апарту ністаў усіх масцей, за ленінскую нацпалітыку, за чыстату і адзінства большэвіцкіх радоў, за ажыццяўленне задач, пастаўленых у другой пяцігодцы.

Няхай жыве XVII слаўны з'езд ВКП(б)!

Няхай жыве наш любімы правадыр партыі і рабочага класа ўсяго свету тав. СТАЛІН!

Няхай жыве ЦК КП(б)Б на чале з выпрабаваным большэвікомленінцам тав. ГІКАЛО!

Дырэктар завода «Ўдарнік» ДРАБЫШЭЎСКІ.
Сакратар парткома ГОРАЧУН
Старшыня заўкома АГІНЕЦ.

ЧАРГОВЫЯ ЗАДАЧЫ Ў ГАЛІНЕ ПРАМЫСЛОВАСЦІ:

„1) Захаваць за машынабудаўніцтвам яго цяперашнюю вядучую ролю ў сістэме прамысловасці.

2) Ліквідаваць адставанне чорнай металургіі.

3) Упарадачыць справу каляровай металургіі.

4) Разгарнуць ва ўсю здабычу мясцовых вугалёў ва ўсіх вядомых ужо раёнах, арганізаваць новыя раёны вуглездабычы (напрыклад, у Бурэйскім раёне Далёкага Усхода), ператварыць Кузбас у другі Данбас.

5) Узяцца сур'ёзна за арганізацыю нафтавай базы ў раёнах заходніх і паўднёвых схілаў Уральскага хрыбта.

6) Разгарнуць вытворчасць тавараў шырокага спажывання па ўсіх гаспадарчых наркаматах.

7) Развязаць мясцовую совецкую прамысловасць, даць ёй магчымасць праявіць ініцыятыву ў справу вырабу тавараў шырспажыву і аказаць ёй магчымую дапамогу сыравінай і сродкамі.

8) Палепшыць якасць выпускаемых тавараў, спыніць выпуск некамплектнай прадукцыі і караць усіх тых таварышоў, не зважаючы на асобы, якія парушаюць ці абыходзяць законы совецкай улады аб якасці і камплектнасці прадукцыі.

9) Дабіцца сістэматычнага росту прадукцыйнасці працы, зніжэння сабекошту і ўкаранення гаспадарчага разрахунку.

10) Дабіць абязлічку ў рабоце і ўраўнілаўку ў сістэме зарплаты.

11) Ліквідаваць канцылярска-бюракратычны метад кіраўніцтва ва ўсіх звеннях гаспадарчых наркаматаў, сістэматычна правяраючы выкананне рашэнняў і ўказанняў кіруючых цэнтраў ніжэйстаячымі органамі".

(З даклада т. **СТАЛІНА** *на XVII з'ездзе ВКП(б)*

ВЫВЯДЗЕМ КАМУНАЛЬНУЮ ГАСПАДАРКУ на ПЕРАДАВЫЯ ПАЗІЦЫІ

На аснове велізарнейшых поспехаў у галіне індустрыялізацыі краіны і соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, БССР пры непасрэднай дапамозе брацкіх рэспублік Совецкага Саюза прышла к XVII з'езду ВКП(б) з аграмаднейшымі поспехамі ў справе развіцця гарадской гаспадаркі, расшырэння і рэканструкцыі яе ў адпаведнасці з задачамі, пастаўленымі перад комунальнымі органамі рашэннем чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б).

Гэтыя поспехі з усёй яснасцю пацвярджаюцца рэзультатамі першай пяцігодкі. Новае жыллёвае будаўніцтва ўзрасло на 605,7 тыс. кв. метраў жыллёвай плошчы, дадаткова ўведзена ў эксплаатацыю 16 гарадскіх электрастанцый, 25 лазняў, 3 механічныя пральні; пабудаваны новыя вадаправоды ў трох гарадах і значна рэканструіраваны і расшыраны старыя, пабудован новы трамвай у Менску, палепшана абслугоўванне працоўных БССР іншымі відамі комунальных паслуг. У сталіцы БССР—Менску—пабудаваны такія будынкі, як Універсітэцкі гарадок, Клінічны гарадок, Дом урада, бібліятэка і інш.

Усе гэтыя поспехі ёсць рэзультат правільнасці палітыкі індустрыялізацыі краіны, правільнай ленінскай палітыкі партыі, геніяльнага кіраўніцтва вялікага прадаўжальніка справы Леніна—тав. Сталіна.

Следуючы ўказанням найвялікшага правадыра ВКП(б) і арганізатара аграмаднейшых перамог соцыялізма ў нашай краіне тав. Сталіна, і пад кіраўніцтвам КП(б)Б, работнікі комунальных органаў яшчэ з большай энергіяй і большэвіцкай рашучасцю будуць змагацца за выкананне ўсіх задач, пастаўленых другой пяцігодкай у галіне комунальнай гаспадаркі, ліквідуючы яшчэ значнае адставанне тэмпаў росту гарадской гаспадаркі ў сэнсе задавалення гіганцкі ўзрослых бытавых патрэб працоўных.

Няхай жыве ленінская ВКП(б) і XVII з'езд—з'езд пабуд... акт... класавага соцыялістыч... ...мадства!

Няхай жыве правадыр ВКП(б) працоўных усяго свету тав. Сталін!

Прэзідыум сходу работнікаў Наркамгаса БССР.

ДАКЛАД тав. СТАЛІНА— НАСТОЛЬНАЯ КНІГА КОЖНАГА РАБОЧАГА

...а адбыўся мітынг рабочых, ...ц і ІТР абутковай фабрыкі ...гановіча. Сход-мітынг быў ...ан прапрацоўцы даклада ...на XVII партыйным ...

...ім вечара асветлена ...а абутковай фабрыкі. Бес...ным патокам напаўняецца ...оўка рабочымі і работніцамі ...рыкі. Яны ідуць сюды, каб ...а хутчэй пачуць словы любімага правадыра тав. Сталіна на ...з'ездзе партыі.

...алоўцы цёпла і ўтульна. ...ць вячэру, гутараць, ча... ...дакладчыка.

...аркома партыі выступае з ...м тав. Сакаленка.

...Рабочы клас Совецкага Са... ...гаворыць тав. Сакаленка, ...лікай вецярплівасцю чакае выступлення вялікага правадыра сусветнай пралетарскай рэвалюцыі — тав. Сталіна на XVII з'ездзе ВКП(б). Тав. Сталін дасць нам праграму за соцыялістычнае будаўніцтва, праграму далейшай дзейнасці за комунізм ва ўсім свеце. Бурныя апладысменты заглушаюць словы дакладчыка.

— Няхай жыве любімы правадыр наш Сталін!

— Няхай жыве Совецкі Саюз — зародыш сусветнай рэвалюцыі.

Рабочы калектыў фабрыкі пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі даў пралетарскае абяцанне, што яны будуць пабольшэвіцку змагацца за выкананне пастаноў XVII партыйнага з'езда і выведуць фабрыку з ганебнага прарыва.

Гайлевіч.

...ПРАЦОЎВАЮЦЬ МАТЭРЫЯЛ З'ЕЗДА

...ЦАЎ. 29. (Па тэлефону). ...дзе прадпрыемстваў ... ...пачалася прапрацоўка матэрыялаў 17-га партыйнага з'езда. ...-га студзеня а 12-й гадзіне ...праведзен першы агульны ...рабочых другой змены на ...«Пралетарская перамога» ...рысвечаны прапрацоўцы даклада тав. Сталіна аб рабоце ЦК .... Сход, на які з'явіліся ...бочыя змены, прашоў з вя...дымам. 29-га студзеня праводзяцца сходы па ўсіх астатніх зменах фабрыкі «Пралетарская перамога», а таксама на заводзе імя **Домбаля, «Комінтэрн»,** імя **Молатава** і інш.

Для дапамогі парткалектывам прадпрыемстваў у прапрацоўцы матэрыялаў райком вылучыў спецыяльных таварышоў і прымацаваў іх да прадпрыемстваў да канца прапрацоўкі ўсіх матэрыялаў з'езда.

Рабцэвіч.

...АЦАЕМ УЗЯТЫЯ САМААБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

...УЙСК 29-1 (па тэлефону ад ...р.) ...абрыках і заводах прахо... ...мітынгі, прысвечаныя XVII ...ВКП(б), на якіх прапрацоў... ...даклад тав. Сталіна. Рабо... ...бруйскіх прадпрыемстваў на ...ны даклад тав. Сталіна на ...з'ездзе адказваюць самаабавя... ...ствамі па выкананню плана ...года другой пяцігодкі.

...раўны і стандартны цэхі Баб... ...лесакамбіната выканалі ...бавязацельствы, узятыя па ...аму вытворчаму паходу. Да ...XVII з'езда беладрэў ...наў свае вытворчую ... 101,5 проц.

... на мітынгу інжынер ... абавязаўся арганізаваць ...курсы для рабочых і на... ...ікі. 300 чалавек рабо... ...ўдарніцтвам.

...жыя піламатэрыялаў ...прадпрыемстваў па лік... ...ага адставання ў вы... ...ьскай праграмы. Ся... ...прадпрыемстваў ёсць нас...

Прывесці ў парадак тэрыторыю біржы піламатэрыялаў, што значна аблегчыць укладку пілапрадукцыі. Палепшыць санітарныя ўмовы рабочых. Ва ўсіх цэхах прынята рашэнне дэталёва і шырока прапрацаваць даклад т. Сталіна. Для гэтай мэты 1 лютага па ўсіх інтэрнатах агітатары парткома правядуць прапрацоўку даклада т. Сталіна.

Рабочы калектыў лесацэха (вядучага цэха камбіната) узяў абавязацельства — план трэцяга квартала перавыканаць на 250 кубаметраў пілапрадукцыі. Для ажыццяўлення гэтага прынят рад абавязацельстваў, сярод якіх трэба адзначыць дапамогу ў аздараўленні работы транспарта і базы сыравіны.

Рабочыя завода імя Сталіна, дзе асабліва яшчэ вялікі процант браку, пастанавілі арганізаваць брыгаду па вывучэнню прычын, выклікаючых брак, і вызначэнню спосабаў знішчэння гэтага ганебнага з'явішча.

У адзнаку XVII з'езду ў вёсцы Глебава-Рудня арганізаван калгас, якому дана імя XVII з'езда ВКП(б).

Чыкун.

Разгорнем совецкі гандаль

...І, 28 студзеня (па тэлеграфу ...нага кар.)

...ыўся раённы з'езд спажыў... ...цыі. На прапанове дэлега... ...рскага сельсовета ў адказ на ... т. Сталіна на XVII з'ездзе ... у якім дадзен бліскучы ...работы каапераці і вызна... ...велізарнейшыя задачы яе ў ...пяцігодцы. пяцігодцы бяс... ...грамадства, з'езд Горацкай ...спажыўкааперацыі абвясціў ... за ўкараненне со... ..., за ўмацаванне пад ...большэвіцкай сяўбы, ... праведзенне ў жыццё рашэнняў партз'езда і ўказанняў т. Сталіна.

З'езд выбраў штаб, якому даручыў выпрацаваць маршруты абвешчанага пахода, улічыўшы вопыт пахода-конкурса, які быў праведзен ЦО КП(б)Б у мінулым годзе.

З'езд выклікаў на спаборніцтва спажыўкааперацыі Мсціслаўскага раёна і Манастырчынскага раёна Заходняй вобласці.

Арбітрам у спаборніцтве з'езд абраў ЦО КП(б)Б «Звязду» і райгазету «Ленінскі шлях».

А. Гольдшварц.

...СУСТРАКАЮЦЬ З ПЕРАМОГАМІ

...ь адкрыцця 17-га партз'езда ...чыя і калгаснікі Полаччыны ...тракаюць новай перамогай. ... студзеня праз раку Зах. ... на ўстаноўлены тэрмін ад... ...ост. Дзякуючы самаадданай ... напружанай, сапраўды гераічнай ... рабоце ўдарнікаў, упершыню ... практычна ажыццёўлены наваейшыя рэкордныя драўняпай канструкцыі пралётаў маставых форм. Рабочы калектыў будаўніцтва моста абавязаўся з яшчэ большай напружанасцю змагацца за выкананне работ другой чаргі з тым, каб аванпостныя лёдарэзкі былі гатовы да 1-га сакавіка.

ПІСЬМО РАБОЧЫХ ЗАВОДА ІМЯ ВАРАШЫЛАВА тав. СТАЛІНУ

Дарагі наш, любімы друг і вялікі настаўнік Іосіф Вісарыёнавіч!

Учора мы азнаёміліся з тваім дакладам на XVII гістарычным з'ездзе нашай вялікай ВКП(б), дзе ты даў непераўзыйдзены аналіз нашых поспехаў і вызначыў баявую праграму прыгожага будучага.

Твой даклад з трыбуны з'езда, дзе сабраліся лепшыя прадстаўнікі нашай непераможнай маналітнай ленінскай партыі, прагучэў па ўсіх кутках неабдымнай краіны Советаў, як магутны кліч да ўсіх рабочых і працоўных—яшчэ больш згуртавацца вакол партыі і пад сцягам Леніна ісці ўпэўнена ўперад да будаўніцтва бяскласавага грамадства ў нашай краіне, да перамогі сусветнай рэвалюцыі.

У гэты вялікі для нас і ўсяго рабочага класа час мы хочам табе і ўсяму з'езду расказаць, з якімі перамогамі мы сустрэлі з'езд нашай вялікай ВКП(б).

Наша прадпрыемства зараз завецца чырвонасцяжны чыгуна-ліцейны, машынабудаўнічы завод імя Варашылава. Гэта не проста фармальная назва. Гэта — сімвал цэлай гісторыі барацьбы партыі і ўсяго рабочага класа за пабудову соцыялізма. Не мала было пакладзена сіл і энергіі, каб былую майстэрню ператварыць у сапраўднае прадпрыемства буйнай машыннай вытворчасці.

Сапраўды, што прадстаўляў сабою гэты завод раней?

У 1913 годзе два прыватных гаспадары ... невялікую майстэрню. Вытворчасць гэтай майстэрні — рамонт вадаправодаў, выпуск лыжак і інш. дробных рэчаў.

У часе імперыялістычнай і грамадзянскай вайны гэта майстэрня, як і іншыя прадпрыемствы Беларусі, была аб'ектам лютага непрыкрытага грабяжа ўсяго найбольш каштоўнага з таго, што мелася ў той час.

У 1920 годзе белапольскія акупанты вывезлі з гэтай майстэрні амаль усё абсталяванне.

Вось якая спадчына дасталася нам, калі Чырвоная армія нанесла апошні і рашучы ўдар інтэрвентам і вызваліла чырвоную сталіцу Менск ад белапалякаў.

Улада перайшла ў рукі рабочага класа. Ён стаў гаспадаром прадпрыемстваў. Група старых рабочых герайчна, пад кіраўніцтвам партыі, стала аднаўляць, будаваць на руінах мінулага новае соцыялістычнае прадпрыемства. Нашы старыя рабочыя ПЛОТКІН, ЧАРНОЎ, ГЛАНХЕНГАУЗ, СЕЛІЦ, ГОЛУБЕЎ, ТАЎКАЧ, РАТЧЭНКА і інш. сваімі сіламі ўстанавілі тады лакамабіль у 6 конскіх сіл, прывезлі 3 такарных варштаты, 2 ручных вінтавых прэсы і пачалі новую работу.

20 лютага 1921 года было ўрачыстае адкрыццё нашага завода. А на заводзе працавала ўсяго 15 чалавек. Выраблялі, як і раней лыжкі, вулічныя ліхтары, пачалі вырабляць плугі, акучнікі. Завод нават яшчэ не меў склада. Дэталі грузіліся на чардаку цэха.

У гэтым-жа годзе было пабудавана строгальнае аддзяленне. Устаноўлен цэлы рад складаных варштатаў. У гэты час мы ўжо сталі выпускаць першыя на нашым заводзе машыны—контрпрыводы і сячкарні.

У 1927 годзе (да гэтага часу на заводзе працавала ўжо 80 чал.) будуюцца і пускаюцца ў эксплаатацыю новыя цэхі — механічны, ліцейны. Завод пачынае выпускаць 25-міліметровыя свідравальныя варштаты, якія раней увозіліся з-за мяжы.

1928-29 год. Першы год першай пяцігодкі. Пераломны год і ў жыцці нашага завода. Ідзе карэнная рэканструкцыя і пашырэнне яго. У ліцейным цэху нашага завода ўпершыню ў БССР устанаўляецца мастовы кран грузапад'ёмнасцю ў 7½ тон, устанаўляецца новая ваграпка ёмкасцю 4 тоны ў гадзіну. Будуецца новы кацельны і механічны цэхі. Завод абсталёўваецца варштатамі па апошняму слову тэхнікі.

У гэты час мы пачынаем ужо выпускаць у масавым маштабе свідравальныя 25-міліметровыя варштаты. Асвойваецца выпуск абсталявання для крухмальных заводаў, якое раней увозілася з-за мяжы.

У 1932 годзе мы наладзілі масавы выпуск складанейшых 40-міліметровых свідравальных варштатаў, сушыльных барабанаў. Арганізавалі серыйны выпуск торфамашын, каміндрабілак «Акмэ».

У 1933 годзе асвоілі выпуск брыкетных прэсаў, якія ўпершыню выпрацоўваліся ў СССР на нашым заводзе.

Разам з ростам завода рос і ўмацоўваўся наш рабочы калектыў.

Параўнайце тры лічбы: 15 РАБОЧЫХ У 1921 Г., 80 РАБОЧЫХ — 1924 Г., 1200 РАБОЧЫХ—ЗАРАЗ.

ПАРАЎНАЙЦЕ ПРАДУКЦЫЮ: ЛЫЖКІ, ВУЛІЧНЫЯ ЛІХТАРЫ, І ІНШ. ДРОБНЫЯ РЭЧЫ—РАНЕЙ, І СКЛАДАНЫЯ СВІДРАВАЛЬНЫЯ, ТАКАРНЫЯ ВАРШТАТЫ, СУШЫЛЬНЫЯ БАРАБАНЫ, ТОРФАМАШЫНЫ, КАМІНЯДРАБІЛКІ, БРЫКЕТНЫЯ ПРЭСЫ, БАГЕРЫ ДА ТАРФЯНЫХ КАМБАЙНАЎ—ЗАРАЗ.

Поспехі-ж нашага завода — гэта адзін з момантаў барацьбы ўсяго рабочага класа пад кіраўніцтвам партыі.

Гэтыя поспехі ёсць рэзультат перамогі генеральнай лініі партыі. Яны — рэзультат няўхільнага ажыццяўлення ленінскай нацыянальнай палітыкі ў справе ліквідацыі ... капіталістычнай спадчыны, адсталасці акраін былой царскай Расіі—вынік брацкай дапамогі рабочым усёй краіны Советаў.

Як агідны, як нахабны здаюцца ў святле гэтых нашых поспехаў розныя «тэорыі» беларускіх контр-рэвалюцыйных нацыянал-дэмакратаў, якія імкнуліся даказаць, што «ВЫТВОРЧАСЦЬ СКЛАДАНЫХ МАШЫН НЕ АДПАВЯДАЕ ТЫПАМ, УМОВАМ ГАСПАДАРКІ І ЗВЫЧАЯМ НАСЕЛЬНІЦТВА БССР».

Наша партыя, кіруемая табой, тав. Сталін, разграміла гэтыя асколкі контррэвалюцыі і павяла нас па вернаму шляху соцыялістычнага будаўніцтва.

І мы, пад непасрэдным кіраўніцтвам КП(б)Б, на аснове тваіх указанняў, на справе, папралетарску, нашымі поспехамі даказалі перамогу ленінскай нацыянальнай палітыкі, ... перамогу генеральнай лініі партыі.

Мы заваладзем тэхнікай

Слоў няма, што нашы поспехі надзвычай вялікія. Але безумоўна ў нас ёсць яшчэ большыя магчымасці. Імі трэба яшчэ аўладаць, ператварыць іх у сапраўднасць.

Вось зараз перад намі стаіць адказная задача—асвоіць вытворчасць багераў да тарфяных камбайнаў і інш. складаныя машыны.

Следуючы тваім указанням, наш дарагі настаўнік, т. Сталін, мы энергічна ўзяліся за аўладанне тэхнікай, за тэхнічную вучобу. На сёнешні дзень па нашаму заводу займаюцца ў гуртках тэхнічнага мінімума 359 чал., з якіх ужо 216 чал. здалі тэхнічны экзамен на «добра» і «вельмі добра».

Апрача гурткоў у нас разгарнулася вялікая работа па перадачы вопыта старымі рабочымі маладняку. Вось, напрыклад, рабочы з 35-гадовым вытворчым стажам ГРЫНКЕВІЧ узяў шэфства над маладым комсамольцам МЕЛЬНІКАВЫМ. Ужо зараз падшэфны ГРЫНКЕВІЧА выконвае самастойна складаныя такарныя работы. Або майстра Гланхенгауз узяў шэфства над зусім яшчэ маладым рабочым, былым беспрытульным ЧЭРЧЫКАМ. «Першы час было вельмі цяжка змагацца з вулічнымі звычкамі майго вучня,—расказвае шэф Гланхенгауз—дасі яму работу, а ён пры зручным выпадку возьме і кіне яе. Шляхам доўгіх гутарак, шляхам сістэматычнай работы над ім мы ўжо дабіліся, што гэты вучань зараз выконвае самастойна слесарныя работы, узяў на сябе абавязацельства добра вучыцца, добра працаваць.

У нас на заводзе не мала такіх прыкладаў, калі ў працэсе працы, у працэсе аўладання тэхнікай ідзе перавыхаванне людзей.

Гавораць, што цяжка аўладаць тэхнікай. Мы адкажам тваімі магутнымі словамі, тав. Сталін: «НЕ, НЕ ВЕРНА. ГАЛОЎНАЕ ТУТ У ТЫМ, КАБ МЕЦЬ ПАЛКАЕ БОЛЬШЭВІЦКАЕ ЖАДАННЕ АЎЛАДАЦЬ ТЭХНІКАЙ, АЎЛАДАЦЬ НАВУКАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ. ПРЫ ПАЛКІМ ЖАДАННІ МОЖНА ДАБІЦЦА ЎСЯГО, МОЖНА ПЕРАМАГЧЫ ЎСЁ». Вось узяць хаця-б рабочага ГЛАНХЕНГАУЗА. Ён прайшоў вытворчы шлях ад простага слесара да кваліфікаванага майстра інструментальнага цэха. Якім чынам ён гэтага дабіўся?

«Працуючы яшчэ слесарам,—гаворыць сам ГЛАНХЕНГАУЗ,—я адчуваў, што малапісьменнасць не дае разгарнуцца маім жаданням і здольнасцям. А жаданняў шмат. Хочацца даць як мага больш заводу, бо ён наш». Скончыў у нас Гланхенгауз школу малапісьменных, навучыўся чытаць. Стаў упарта займацца тэхнічнай самаадукацыяй, а потым пайшоў у вячэрнюю тэхнічную школу, скончыў яе і цяпер Гланхенгауз з'яўляецца кваліфікаваным майстрам інструментальнага цэха. Ён даў шмат каштоўных рацыяналізатарскіх прапаноў (удасканаленне пілы для рэзкі халоднага метала, якая раней увозілася з-за мяжы, выраб апаратаў для праверкі шкал, якія таксама раней імпартаваліся і т. д.).

Або вось рабочы ГІЛЯРЭВІЧ. Ён па дыплому не інжынер і нават не тэхнік, а займае ў нас на заводзе пасаду тэхнолага. Упартая, большэвіцкая настойлівасць, соцыялістычныя адносіны да працы, любоў да аўладання тэхнікай высунулі беспартыйнага рабочага Гілярэвіча ў камандзіры соцыялістычнай індустрыі.

Соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва стала асноўным метадам нашай работы. На сёнешні дзень мы маем у нашым калектыве 440 лепшых ударнікаў. Комуністы займаюць авангардную ролю. З 36 ГЕРОЯЎ ПЕРШАЙ ПЯЦІГОДКІ—26 ЧАЛАВЕК КОМУНІСТЫ.

Іменна яны, ударнікі—стрыжань нашага калектыва — заражаюць сілай свайго прыкладу астатніх рабочых на паспяховае выкананне промфінплана.

Расце наш— матэрыяльны добрабыт

Расце гаспадарчая, палітычная і культурная магутнасць вялікай краіны. Расце і наш матэрыяльны добрабыт і культурны ўзровень.

Для нас няўпэўненасць у рабоце, у заўтрашнім дні ўжо стала толькі ўспамінам мінулага. З года ў год расце наша зарплата, паляпшаецца забеспячэнне прадуктамі шырокага спажывання. Вазьміце сям'ю рабочага нашага завода т. ЧАРНОВА. Ён ужо стары рабочы, інвалід вытворчасці, вызвален ад работы і атрымлівае пенсію ў 305 руб. Але Чарноў не можа, як ён сам гаворыць, сядзець дома ў той час, калі заводу, для якога так многа перажыта, патрэбуюцца кваліфікаваныя рабочыя. І ён, стары Чарноў, высокакваліфікаваны сталяр-мадэльшчык, зараз працуе на вытворчасці, з'яўляецца адным з лепшых ударнікаў, героем першай пяцігодкі. У мінулым годзе ён прыносіў да дому за поўмесяца 80 руб., а зараз 150 рублёў. Адзін сын Чарнова ўжо інжынер-тэхнолаг. Зараз камандыраван у Германію на вучобу. Другі—студэнт-механік машынабудаўнічага інстытута ў Гомелі. Яшчэ два сыны працуюць разам з бацькам на заводзе і з'яўляюцца ўдарнікамі. Сям'я Чарнова жыве ў добрай кватэры, мае радыё. Выпісваюцца газеты і часопіс «За совецкую машыну».

Мы адрамантавалі сваімі сіламі 33 рабочых кватэры і далі новыя 10 рабочым нашага завода.

Пры распрацоўцы тэзісаў даклада МОЛАТАВА і КУЙБЫШЭВА і КАГАНОВІЧА мы бачым, што 2-я пяцігодка карэнным чынам палепшыць наш добрабыт і ўзніме наш культурны ўзровень.

Мы лішні раз пераконваемся, што слова большэвіка — гэта сур'ёзнае слова. Ты, тав. СТАЛІН, у гутарцы з адэскімі калгаснікамі сказаў, што з гэтага часу мы будзем выпускаць у два, у тры разы больш тавараў шырокага спажывання. Мы бачым, што гэтыя твае ўказанні праходзяць чырвонай ніткай праз усю праграму плана вялікіх работ другой пяцігодкі.

Мы ўключыліся ў паход імя XV з'езда КП(б)Б і XVII з'езда ВКП(б). Узялі рад канкрэтных абавязкаў і ўжо дабіліся значных вынікаў. На тры дні раней тэрміну скончылі праграму першага года другой пяцігодкі. Звыш плана ў гонар з'езду партыі выпусцілі два таkарных і 11 свідравальных 25 млм. варштатаў. Для дапамогі рабочым падшэфнага чыгуначнага дэпо (Менск) паслалі брыгаду на чале з старым беспартыйным рабочым тав. СУХОЧКІНЫМ і сакратаром ячэйкі та карнага цэха т. СЯМЕНАВЫМ. Гэтая брыгада ў гонар XVII з'езда адрамантавала паравоз на 10 дзён раней вызначанага тэрміну. У сябе на заводзе рамонтны наш цэх зрабіў з адыходаў вытворчасці прыстасаванне для адточкі шыек асей вагонаў.

Па папярэдніх меркаваннях мы промфінплан за студзень месяц гэтага года выканаем на 110 проц.

Але ў нас яшчэ шмат недахопаў у рабоце. Мы гэтага не ўтойваем і гаворыць не баімся. У нас яшчэ не дастаткова разгорнута барацьба за культуру ў вытворчасці, за чыстату і парадак у цэху, на рабочым месцы.

Тры ўмовы ленінскага спаборніцтва — галоснасць, параўнанне рэзультатаў і неабходнасць іх перадачы — не сталі яшчэ здабыткам у нашых арганізацыях пры разгортванні спаборніцтва і ўдарніцтва.

Мы запэўняем цябе, наш Сталін, і ўвесь XVII з'езд, што маючыяся ў нас недахопы будзем пабольшэвіцку знішчаць і паспяхова выканаем промфінплан 1934 года.

НЯХАЙ ЖЫВЕ XVII З'ЕЗД ВЯЛІКАЙ ВКП(б).

НЯХАЙ ЖЫВЕ ВЯЛІКІ ГЕНІЙ СУЧАСНАСЦІ, НАШ ЛЮБІМЫ СТАЛІН!

Па даручэнню схода рабочых і служачых завода імя Варашылава пісьмо падпісалі 36 герояў першай пяцігодкі.

УКАЗАННІ ЛЮБІМАГА ПРАВАДЫРА АСВЯТЛЯЮЦЬ НАШ ШЛЯХ

Чырвонасцяжны завод «Большэвік» сустрэў адкрыццё XVII з'езда ВКП(б) і даклад тав. СТАЛІНА на з'ездзе партыі новымі вытворчымі перамогамі.

У дзень адкрыцця з'езда рабочы калектыў завода падвёў вынікі падрыхтоўкі да з'езда. Напярэдадні была праведзена шырокая самаправерка выканання ўзятых цэхамі, брыгадамі і асобнымі ўдарнікамі самаабавязацельстваў да XVII з'езда ВКП(б).

З гонарам рапартавалі перадавыя ўдарныя брыгады і лепшыя ўдарнікі аб выкананні сваіх самаабавязацельстваў.

Брыгада рэйкоўшчыкаў першага хромавага цэха павялічыла норму на 20 скур, брыгада зольшчыкаў другога хромавага цэха павялічыла норму выпрацоўкі на вырастку на 2 проц., па апойку — на 3 проц., брыгада засыпкі і адмокі гэтага-ж цэха павялічыла выпрацоўку па апойку на 20 скур, вырастку — 20 і капіне — 20.

Зменшыўся брак. У другім хромавым цэху плаціроўшчыкі зменшылі брак на 50 проц., адмоччыкі — 20, стрыгалі — 50 і т. д. Рамшчыкі, шароўшчыкі, глейтоўшчыкі, мягчыльшчыкі і абрэзчыкі першага хромавага цэха давялі брак да нуля. Намазчыкі другога хромавага зменшылі выдаткаванне намазнай вадкасці з 0,5 літра да 0,4.

Ударная брыгада стрыгалёў другога хромавага цэха (брыгадзір **Бенгес)** узяла на грамадскі буксір брыгаду цвікоўшчыкаў абутковай фабрыкі імя Кагановіча. Ударнікі-стрыгалі накіраваліся на фабрыку і, прымаючы штодзенны ўдзел у рабоце брыгады, дапамаглі апошняй наладзіць нармаванне і здзельшчыну, учот, работу па аўладанню тэхнікай. У выніку брыгада цвікоўшчыкаў фабрыкі імя Кагановіча вышла з прарыва і стала адной з перадавых на фабрыцы.

І як вынік усёй вялікай падрыхтоўчай работы, праведзенай напярэдадні з'езда партыі, рабочы калектыў чырвонасцяжнага «Большэвіка» рапартаваў з'езду партыі, рапартаваў любімаму правадыру тав. СТАЛІНУ:

— Сабрана 117 рабочых прапаноў, з якіх 52 ужо рэалізаваны;

— з 747 чалавек, ахопленых на заводзе тэхнічнай вучобай, 223 ужо здалі соцтэхэкзамен;

— арганізавана 10 новых гасп-разрахунковых брыгад;

— промфінплан за 25 дзён студзеня ў натуральным выражэнні выканан на 102,22 проц., цэнасным — 102,7.

— З вялікім энтузіязмам сустрэлі рабочыя завода даклад тав. СТАЛІНА на XVII з'ездзе ВКП(б).

— З нецярплівасцю — заявіў на мітынгу стары рабочы, ударнік тав. **Канапацкі,** — чакаў рабочы клас Совецкага Саюза і ўсяго свету гістарычны даклад тав. СТАЛІНА на з'ездзе партыі.

Нашы вялікія перамогі даюць нам магчымасць працаваць спакойна, але нам **нельга забываць ні на адну мінуту аб ваеннай небяспецы, трэба быць пільнымі і заўсёды падрыхтаванымі, штодня мацаваць абароназдольнасць нашай краіны,** моц нашай слаўнай Чырвонай арміі. Калі мы ў 1933 годзе працавалі не дрэнна, ... лепш. Указанні тав. **Сталіна** — наш шлях к гэтаму.

Ударнікі, т.т. **Мірскі і Крэсік** падкрэслілі, што рабочы клас Совецкага Саюза, кожны рабочы **гатовы ў любую мінуту змяніць варштат на вінтоўку, каб пад кіраўніцтвам вялікай ленінскай партыі на чале з любімым правадыром і настаўнікам тав. Сталіным даць сакрушальны адпор ворагам, калі яны пасмеюць напасці на нас.**

— Мы сапраўды адаб'ем ім ахвоту «соваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод», — **заявілі** яны.

Выступіўшыя старэйшыя рабочыя завода ўдарнік тав. **Эйдзінаў** (які мае 43-гадовы вытворчы стаж) і тав. **Фрыдман** спыніліся на тым, што толькі дзякуючы ленінскаму кіраўніцтву большэвіцкай партыі, дзякуючы таму, што намі кіруе ленінскі ЦК і тав. Сталін, Краіна Советаў дабілася сусветна-гістарычных перамог у соцыялістычным будаўніцтве, стала магутнейшай індустрыяльнай краінай у свеце, непераможнай цытадэллю соцыялізма.

Упарта працаваць над пабудовай бяскласавага соцыялістычнага грамадства, аддаючы гэтай справе пад кіраўніцтвам партыі і тав. Сталіна ўсе свае сілы, усё сваё жыццё, кожны дзень працаваць усё лепш і лепш, — гэта думка праякала кожнае выступленне, гэта думка грымела ў апладысментах і крыках — «Няхай жыве XVII з'езд ВКП(б)», «Няхай жыве тав. Сталін», «Ура», — якімі ўдарнікі «Большэвіка», перадавыя людзі краіны соцыялізма, віталі з'езд сваёй большэвіцкай партыі і свайго любімага правадыра тав. **СТАЛІНА.**

МІХ. Р.

НАШ РАПАРТ

Транспартныя арцелі Белтранспромсаюза з гонарам рапартуюць аб выкананні самаабавязацельстваў па спаборніцтву н.. датэрміновае выкананне студзеньскага трансфінплана да дня адкрыцця 17-га з'езда вялікай ВКП(б).

Выканалі вытворчыя заданні арцелі: **«Чырвоны транспартнік»** (Менск) да 22 студзеня на 101,6 проц., **«Чырвоны Октябр»** (Гомель) 24-І на **100,7** проц., «Транспарт-экспедытар» (Віцебск) да 24-І на **106,6** проц., **«Чырвоны возчык»** (Полацак) да 23-І на **123,4** проц., **«Праца»** (Жлобін) да 24-І на **103,0** проц., **«Чырвоны транспарт»** (Быхаў) да 24-І на **104,7** проц., **«Транспартная»** (Орша) да 25-І на **105,3** проц., **«Чырв. транспартнік»** (Бабруйск) да 25-І на **103,8** проц., **«Чырв. транспарт»** (Магілёў) да 25-І на **101,4** проц.

***

Змагаючыся за ўзорную падрыхтоўку к 17-му партз'езду, ...вая арцель «Другая пяцігодка» выканала студзеньскі фінплан на ... проц.—на 6 дзён раней тэрміну. Заданне па вырабу мыла—на суму 6.600 руб., выраблена на 9.143 руб.

Нейдлін.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2